

Dr. Marczell Mihály:

„VALLÁSOS FÉLÓRÁK”

(125-128. kötet)

Otthoni nevelői kézikönyv bőséges vázlata

(elsősorban – gimnazista – fiúk számára)
(1957)

V. sorozat: pedagógia

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

125-128. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Összefogó bevezetés a „VALLÁSOS FÉLÓRÁK”	3
„VALLÁSOS FÉLÓRÁK”:	3
I. gimnáziumi osztály	3
„A katekumenek iskolájában”	3
Mottó: „Audientes”	3
Előszó.....	3
A/ rész: Az élet kódében járók.....	4
a/ A keresve kereső gyülekező emberek	4
1. beszéd: Az athéni „Areopag” modern népe.....	4
2. beszéd: „Halljunk tégedet máskor is”.....	5
3. beszéd: „Musto pleni”... ..	6
4. beszéd: Az apostolok lábainál.....	7
5. beszéd: Az „apostolutódok bojtárjainál”.....	7
b/ Az élet alapvetését halló emberek.....	8
6. beszéd: Az Isten – Atyánk.....	8
7. beszéd: Az Isten -Meváltónk	9
8. beszéd: Az Isten – a szeretettel Váró	10
9. beszéd: Az Isten – velünk szeretetkapcsolatban Élő.....	11
10. beszéd: Az Isten – bennünk Lakozó.....	12
B/ rész: Az Isten személyes leereszkedése.....	13
a/ Az Isten személyes leereszkedése (Ószövetség)	13
1. beszéd: Az első isteni ígélet	13
2. beszéd: Az állandó várakozás.....	14
3. beszéd: A próféták a hit élesztői	15
4. beszéd: Az Ószövetség áldozatai.....	15
5. beszéd: Az Ószövetség áldozatosai.....	16
b/ Az Isten személyes leereszkedése (Újszövetség).....	17
6. beszéd: Az idők teljessége.....	17
7. beszéd: Betlehem – Názáret	18
8. beszéd: A tanító Mester	18
9. beszéd: A halált halt Mester	19
10. beszéd: A diadalmas Mester	20
C/ rész: Dominus vobiscum	21
a/ Életünk vezetésében.....	21
1. beszéd: Áll az Úr Egyháza.....	21
2. beszéd: Tanítva tanít az Úr Egyháza.....	22
3. beszéd: Lelkünkbe száll az ég Ura	22
4. beszéd: Kegyelmevel „újjászüli” az ég Ura.....	23
5. beszéd: Belső sugallatával vezet az ég Ura	24
b/ Az egész életet irányító Szeretetben.....	24
6. beszéd: Felgyullad – az Isten fénye	24
7. beszéd: Felgyullad – a megváltás fénye	25
8. beszéd: Felgyullad – a Szeretet fénye	26
9. beszéd: Felgyullad – az ember „lélekmécsé”	27
10. beszéd: Felgyullad – az Istennel egybefonódó szeretet tüze	28

Összefogó bevezetés a „VALLÁSOS FÉLÓRÁK” című oktatásokhoz

Ebben a részben arról volna szó, hogy hogyan lehetne és kellene a fejlődő gyermekek lelkét a magasabb, vallásos életszemléletre nevelni és hogyan kellene életüket az emberiség javára, maguk számára és Isten dicsőségére hangolni.

A tanítás módja tökéletesen utánozni akarja a **katekumenek tanítási módszerét**; azért a hit teljes anyagát **négy nagy sorozatra** osztva – a hallgatóság szellemi fejlettségét is figyelemre méltatva – a „**hallgatókat**” a 6 alapigazságra, majd a „**térdrehullókat**” az Isten dicsőítésére és lelkük megtisztítására, továbbá a „**látókat**” a szent hittitkok értelmezésére és végül az „**élőket**” pedig a hit szerinti életre akarjuk oktatni. Épp ennek az elgondolásnak akar kifejezést adni az egész sorozat főcíme, amelyet így írtunk a mű élére: „**A katekumenek iskolájában**”. (ez húzódjék végig mind a négy osztály anyagán).

Mindent úgy kellene leadni, hogy a 6 főigazság, továbbá az üdvökonómia figyelemre méltatásával a Krisztus Egyházának szerepe és abban a hívő kötelessége pontoztassék ki; mégpedig úgy, hogy a szolgálatot teljesítő ember a földi és örök boldogságát elérhesse.

A főcél: az **otthon** lehessen a család ifjú tagjainak **léleknevelési** szentélye!

* * *

Dr. Marczell Mihály:

„VALLÁSOS FÉLÓRÁK”:

Otthoni nevelői kézikönyv bőséges vázlata (elsősorban fiúk számára; 1957)

I. gimnáziumi osztály

Általános cím:

„A katekumenek iskolájában”

Mottó: „Audientes”

Előszó

Miről lesz itt szó? Röviden arról az életködről, amelyben élünk és amelynek eloszlatását Istenatyánk kegyelméből magunk is eloszlatni törekszünk. Elemi tapasztalatunk ugyanis, hogy az emberiség egyeteme és különálló egyede erre törekszik.

Három részre osztjuk az alapvető kérdések tárgyalását.

A/ részben az emberi lélek Isten keresésével és az Isten adta főigazságok megvilágításával akarunk foglalkozni. – Mégpedig **a/ alatt** (alcsoport) a „gyülekező és hallgatni akaró” emberekről szólnunk, majd **b/ alatt** az Isten igazságait hallgató emberek lelkületét értelmezzük és Istennek hozzájuk ereszkedő jóságát ismertetjük.

B/ részben az Istennek személyes és történelmi jelentkezésével foglalkozunk. – Ebben a részben **a/ alatt** az Ószövetség kinyilatkoztatását tárjuk a hallgatók elé, majd **b/ alatt** az Újszövetség tanítását ismertetjük.

C/ részben pedig az Úrnak állandó velünk létét vázoljuk fel. Mégpedig úgy, hogy **a/ alatt** egyéni életünkben keressük meg: miképpen él bennünk az egek Ura, majd **b/ alatt** arra térünk rá: miképpen gyullad fel bennünk az égi Szeretet velünk kapcsolódó tüze.

Lássuk most először ennek **részletes előadási módozatát!**

Itt tehát arról volna szó: oktató az **élet-ködében** álló ifjú; fellobbantandó előtte az **Isten fénye** és **megtanítandó** az Evangélium sugározta „Isten közelség” gyönyörűsége. – De ez azután gyakorlati legyen!!!

Módszer: a katekumenek tanítási iskolája. Sok **példa** és **egyéni élmény** hasznosítható!

Tárgyi rész: az „audientes” igazságainak közlése. – De itt is fontos, hogy **fokozatos** legyen a **6 főigazság** tanítása!!!

Az **I. osztályban** tehát 3 részben (A,B,C) megtanítandó:

A/ Ködben jár az ember és megtalálendő az Isten.

Kicsoda az Isten? – Teremtő. Mivé teremt az Isten? – Szabad „életképpé”.

Mit tesz az ember és az Isten? – Ember bűnözik (**eredendő bűn**), az Isten pedig Megváltó, szeretettel közeledik.

– Ebben a részben a pogány vallások „rossz” eredetének magyarázása után a **szabad ember** Isten gondolta alakja rajzolandó meg. Ez az ember képe! Ez az **emberkép a rómaiakhoz írt levél** szerint fejtegetendő (fontos: itt értelmezhető a 6 főigazság!).

B/ Fényt ad az Isten.

Ez az Ószövetségben való **előkészületet** vázolja fel és az Újszövetség **valóságát** tanítja. Itt fontos és pontos **menetet** adhat **Szt. Lukács** Evangéliuma.

Itt megmagyarázandó, vagy magyarázható: a Megváltó előkészülete, megváltása és így az ember megszentelésének vallási problémája.

Igen bölcs volna, ha reá tudna döbbsenni (egy vallástörténelem alapján: Broglie vagy Müller...) az oktató arra, hogy az emberiség **mindig** Istent, megváltót kereső lény.

C/ Velünk él az Isten!

Itt a **liturgia** keretében lehetne kidolgozni az anyagot. Mégpedig úgy: **egyéni** életünkben mindig velünk az Úr (szentmise áhítózása, imáink égbeszállása, a lélekben való „Isten-lakozás”, az Egyházon át való „Istenközeledés”, a szentáldozás, a kegyelem!). Majd pedig az egész **emberiségre** kiterjesztendő ez az igazság.

Az emberiség Fénye a Mester. Ezért Tőle kezdődik az **évek számítása**. – Vezető könyv legyen: az Apostolok Cselekedetei; továbbá azok az apostoli levelek, amelyek a megváltásról és szeretetről szólnak (1Pét., 2Pét., 1Kor.13; „**Didache**”, Justinus: „**Apologia**” II)...

* *

A/ rész: Az élet ködében járók...

A „katekumen” úgy kezelendő, mint a pogány és kereső ember. Tehát meg kell találni a helyét a világban és el kell igazítani az élet Ura felé... Tárgyunk legyen: szól-e az ég Ura?...

a/ A keresve kereső gyülekező emberek...

Ennek a résznek jelszava: az élet ködeből a fény felé siess!

1. beszéd: Az athéni „Areopag” modern népe

Bev.: Kezdjük azzal a történelmi ténnyel, amelyet az Írás így mond el: „Erre azután az Areopaguszra vezették (Pált) és megkérdezték tőle: „Megtudhatnánk, mi az az új tanítás, amelyet hirdetsz? Valami különös dolgot hallunk ugyanis tőled. Ezért hát tudni akarjuk, miről van szó”. Az összes athéniak tudniillik, mert az ott időző idegenek nem töltötték mással idejüket, mint újdonságok elbeszélésével vagy meghallgatásával. Így azután Pál az Areopagusz közepén szólásra emelkedett: „Athéni férfiak! Látom, hogy minden szempontból nagyon vallásos emberek vagytok. Amint ugyanis körbejárva megtekintettem szentélyeiteket, olyan oltárra akadtam, amelyen ez a fölírás állott: Az ismeretlen istennek. Nos hát én ezt hirdetem nektek, akit ti ismeretlenül is tiszteltek. A világot és minden benne lévő dolgot teremtő Isten nem lakik kézzel épített templomokban, hiszen ő a mennynek és földnek Ura. Semmiben sem szorul emberi kéz szolgálatára, hiszen ő ad mindenkinek életet, lehetet, mindent. Ő telepítette le az egy őstől származó emberi nemet az egész föld színén, s megszabta ittlakásuk pontos idejét és határát. S mindez azért, hogy keressék Istent, hátha rátalálnak, míg utána tapogatóznak, hiszen nincs messze egyikünkötől sem. Benne élünk, mozgunk és vagyunk, amint ezt már egyik-másik költőtök is megmondta: az Ő fiai vagyunk. Ha tehát az Isten fiai vagyunk, nem szabad azt gondolnunk, hogy az istenség emberi művészettel és tervek szerint formált aranyhoz, ezüsthöz

vagy köhöz hasonló. Isten eddig szemet hunyt a tudatlanság ideje fölött, most azonban tudomására hozza az embereknek, hogy mindenhol mindenkinek meg kell térnie. Kiszemelt ugyanis egy napot, amelyen igazságos ítéletet ül majd a világ fölött egy arra rendelt férfi által. Erről mindenkinek bizonyítékot nyújtott azzal, hogy föltámasztotta Őt halottaiból”. A halottak föltámasztásának hallatára némelyek gúnyolódni kezdtek, mások meg azt mondták: „erről majd még máskor is meghallgatunk téged” (Ap.Csel. 17,19-32). – Az „ismeretlen istennek” szóló oltárról beszél az apostol mondván: ezt az Istent hirdetem nektek!

És mi mit teszünk ilyen kis együttesben?... Hirdetjük a mi Urunk Jézus Krisztust. Akiről még keveset tudtok és így nyomaiban sem járhattok. Pedig biztos, hogy lelketek mélyén ti is a **keresők nemes népéhez** tartoztok.

Mert milyen is a ti lelketek?

1. Ködben élő... Figyeljétek meg csak az **emberek átlagát** és **önmagatokat**.

a) Az **emberek élete** átlagban a köznapi munkák következetes egyformaságában pereg alá... A hivatással járó fizikai, vagy szellemi munka kötile őket, majd a családi közösségi életben élnek le életüket. – A magasabb rendű tudós, művész, szociális ember csak szigetként emelkedik ki a tömegből.

De az is megfigyelhető: minden kevés neki. Az emberek egyetemessége – szellemi erőinek tárgyi birtokában – Istent kereső...

b) A **magad élete** is ugyanezt az igényt hordozza és ugyancsak az Istennek, mint az emberi élet végső értelmének keresője. – Neveltetésünk, tanulmányaink, életünk állandóan sodor az „élet mélységei” felé... Mintha követelődzve követelődznék ez a hang: a bizonytalanság ködéből emelkedj a magasságok fényébe!

Mindez mit mutat? Ködös a világ – az értelmét megnyugtató Isten nélkül!

2. És fénybe vágó...

Mert nem jó a köd, azért égi fény után áhítozik drága lelketek.

a) Mégpedig – **egyetemesen**- minden emberé! **Müller**, a nagy vallástörténész szerint: „található nép kultúra nélkül, de nem található nép vallás nélkül”.

És a történelem sodródásában nem kallódnak el Isten nélküli utakra a népek? Sohase felejtsetd: küzdelem az ember élete a földön. „Katonasor az ember élete” (Jób 7,1). Még a **szellemi kibontakozásban** is vívjuk ezt a harcot. – Ne félj! Az „életfolyamok” is az „élettengerekbe” zuhatagoznak...

b) És azután **egyénenként** – a te lelkedé **is**. Nem kiált-e belőled ki ez a hang: honnan jöttem, miért élek és hová török? Annyira **elemi** ez a feltörés, hogy nem nyugszik meg lelked, míg erre kielégítő feleletet nem kapsz.

De előfordulhat elsötétülő bizonytalanság, sőt sötét hitetlenség, a földhöz kötöttség érzete is gyötörhet... Sőt tán gyötör... Gondolj **Prométheuszra**, akinek szörnyű büntetést mért életére az istenek haragja... – De te gondold arra is, hogy tégedet mindig visszavezetett – az égi Atya kegyelmi fénye.

Bef.: Boldog lehetsz, ifjú testvér, mert **ködből fénybe** akar jutni a lelked! Ez az élet igen nemes emelkedése. – Ebben fog segíteni tégedet, az Areopagosz újabb kori gyermeknépét, az Isten küldöttjeinek szerető lelke.

2. beszéd: „Halljunk tégedet máskor is”...

Bev.: Az a mondat az Areopag hallgatóinak ajkán csendült. Egyszer hallották csak az Úr követének, Pálnak oktató szavát, máris így rezonált tanító igéire az emberek lelke. Ezért mondják ezt: „Erről majd még máskor is meghallgatunk téged” (Ap.Csel. 17,32).

És kérdeztétek csak önmagatoktól: nem akarná-e drága lelketek továbbra is hallani, hogy kicsoda a ti éltetek **Indítója** és miért léptetek az élet színpadára?... Mert ez a felelet reásegítene titeket arra, hogy **helyes ismeret alapján – helyes életet éljétek**.

Kérdezzük csak, sőt hallgassuk csak lelketek titkos szavát: vajon elszongja-e az athéni tudós hatalmasok szavát, amely szerint szívesen akarnók hallgatni az **élet igéit**?

1. Lehetnek olyanok, akik némán – eltávoznak.

Az **élet ígíről** a tanítvány ezt mondja a Mesternek: „Uram, kihez menjünk? Neked örök életet adó ígéid vannak” (Jn 6,68). – Természetesen csak a kiemelkedettek maradnak. – De kik távoznak?

a) Először azok, akik nem akarják hallani az igazságot és az életiránytszabó irányszavakat. – Van ebben valami a „non serviam” göggyéből, van ebben valami az önteltség túlzásából, de mindenek feletti ebben a tunya nemtörődömség. – De ha magunkban keresnők az ilyen életjelenségeket és esetleg meg

is találunk, akkor sem kellene kétségbeesnünk, mert ezt a lendületlen és önző világot **elsodorja** az élet igazi előretörése. Minden nagy megtérő élete ezt mutatja! Az igazság ez: nem élhetek **szellemi élet nélkül!** Előbb vagy utóbb, de magával ragad...

b) Másodszor azok, akik belerögződtek az anyagi élet **örömeibe** és nem szívesen akarják elhagyni Bacchus – Venus barlangját... De ezek is elszakadnak lassan, lassan... Itt is az az igazság: szinte belső undorral fordul el a „túltömöttember” attól a világtól, mely anyagiassá silányítja.

2. De a többség tagjai áhítózza – váraoznak.

Az emberi természet – magasságok után vágyakozik. Azért szívesen hallana olyan hangokat, amelyek **onnét** jönnek és **arrafelé** hívnak.

a) Van ebben sok **lelki** vágyakozás. Ez a kultúra vonalát jelzi, amelyben helyet talál az elmélyedő tudomány (értelem!), a harmóniában diadalmaskodó művészet (akarat világa!) és az emberről kitermelő természetes, szociális erkölcs. – Ez mind **felfelé** törés, mert az anyagiak fölé való emelkedés.

b) Van ebben sok **szellemi** vágyakozás is. – Ez már a véges embernek a Végtelen Szellem felé való emelkedését szorgalmazza. – De ne hidd, hogy ez „belemagyarázott”, vagy „elmaradottságból származott” csökevény... Fordítva! Ez a **legnagyobb igényű** lénynek, az embernek felmagasztosulása. Valóságos uralma a véges mindenség felett és felemelkedése a Végtelen felé! Az igazság ez: az ember több, mint az egész anyagi világ; az ember szellemi lény, aki a mindenség ura és a végtelen Isten fia. – Ezért igényes és ezért „gyülekező”, ezért „hallgató” és ezért „ismételten hallgatni akaró”.

Bef.: És mi? – kérdezzük befejezésül. Mi is idecsatlakozunk és felfigyelő lélekkel akarjuk hallgatni az „egék szavát”, hogy követhesse hívogató szavukat a föld zarándok embere. – Ezek nem szirénhangok, hanem égi és életmelódiák.

3. beszéd: „Musto pleni”...

Bev.: Ismét idézzük az Ap.Csel. idézett sorát: „Erről még majd máskor is meghallgatunk téged” (Ap.Csel. 17,32)... Lám! Az apostolok köre gyülekezett nép azt hiszi a csodálatosan lelkes és csodálatosan szép igék hallatára, hogy ezek beszédmódja és gondolatsora olyan különös, hogy talán átlépték a józanság határát... A tüzes lélek szavát **mindenki** érti és az Isten leereszkedésének csodáját szinte hihetetlennek tartja. – Pedig mi az igazság?

1. A Szentlélek ereje tüzesítette lelküket.

A „pünkösdi Lelkének” földre szállását így írja le az Írás: „Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek. Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre. Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy amint a Szentlélek szólásra indította őket” (Ap.Csel. 2,2-4).

a) Vették az égi Fénynek erejét és az égi Tűznek lobogását. – Mi ez valójában? Kétkedők megvilágítása. Mert a nagyhét tragédiája megingatta még a tanítványokat is. Ők ugyanis **hittek** a Messiás eljövételének, de már több napja és semmi sem történt. Így mondotta az apostol: „Mi azonban azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt. De ma már harmadnapja annak, hogy ez történt” (Lk 24,21). Igaz ugyan, hogy az újból megjelent és égbeszállt Mester feltámadása csodásan visszaadta hitüket, de a **terjesztés erejét** csak később várták. Mert **hinni** és a **hitet elfogadva terjeszteni** – két dolog. Az elsőt biztosította a látás. „Szenvedése után (Jézus) sok csalhatatlan jellel bizonyította be ezeknek, hogy él: negyven napon át megjelent s az Isten országáról beszélt nekik” (Ap.Csel. 1,4). A másikat várták. „Egy alkalommal, amikor együtt voltak, meghagyta nekik, hogy ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várjanak az Atya ígéretére. „Erről hallottatok tőlem, mondta: János csak vízzel keresztelt, ti azonban néhány nap múlva Szentlélekkel keresztelkedtek meg” (Ap.Csel. 1,4-5).

b) A fájdalmas veszteség volt a második lelki hangulat belső világukban. Elhagyta őket a Mester! Először földi halálával, majd égbeszállásának csodájával. – Tehát egyedül maradtak? Még ebben az isteni szóban bizakodtak: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26). – A Szentlélek eljövetele felajzotta lelküket és örömmel hangolta egész életüket!

2. Az Isten szeretetének hihetetlen nagysága járta át tanításukat.

Amit azután ajkuk hirdett, annak **tárgyi** tartalma áthatott az emberi gondolat- és vágyvilág határain. Az Írás is leírja röviden (felolvasandó Szt. Péter pünkösdi beszéde: Ap.Csel. 2,14-35). – Mi ebben a **tárgyilag** megragadó és szinte hihetetlenül hangzó és **csak** a Szeretet végtelenségében értelmez-

hető?

a) Szeretetből hozzánk szálló az Isten. – Mégpedig hogyan? Emberképében élve közöttünk. Ez az emberélet felmagasztalásának csodája. – És áldozati halált halva érttünk. Ez a megváltó szeretet csodája.

b) És szeretetének bőségével Magához emel a szerető Isten. – Hová tűnik így el a rettegő félelem? Az, amely a pogány vallások **lényegéhez** tartozik (magyarázandó: a pogány vallások félelmetes tanítása). – Jól jegyezd meg: a krisztusi tanítás szerint: „Az Úr félelme a bölcsesség kezdete” (Zsolt. 110,10). – És hogyan robban elő a szeretet? Az a szeretet, amelyet így fogalmaz az Írás: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). Ennek azután **emberben is** élően úgy virágozik ki ereje: szeretem az Istent, szeretem az embert és szeretem önmagamban az Istennek képét.

Bef.: Mármost kérdezzük magunktól: hát nem ragadja meg mindez olyan módon a mi lelkünket is, hogy túlzó és átméretezettnek gondolnók ezt a „képzeletvilágot”?... Legyen majd a folytatás a felelet.

4. beszéd: Az apostolok lábainál...

Bev.: Ülünk mi is le az apostolutódok lábaihoz, hogy hallva halljuk az egek csodáját és élve éljük az „isteni ember” diadalmas életét. – De kérdezzük csak:

1. Kik a hangot adók?...Minden olyan követ, aki Isten nevében indul. Mégpedig – küldetéssel.

a) Az első csoport: a szülők és közvetlenül a nevelők. – Nem maguktól, hanem isteni küldetésből állnak mellettünk. – Isten áldásával és lélekkeremtés tényével állt a szülők mellett a Teremtő, végül is kezükbe tette egész életünket. – Méltán gondolhatjuk, hogy nevelő munkájuk – isteni parancson induló.

b) A második csoportot az Isten hivatásos igehirdetői alkotják. A legfőbb tanítónk Szt. Péter helyettese, a római pápa, továbbá tanítóink a püspökök. Mi, az isteni nép „bojtárnépe” **csak** azt adjuk tovább, amit ők tanítanak és veletek közölni akarnak.

2. És mi legyünk a követésre indulók!

De miért ez a nagy érdeklődő hallgatás? Csak a kíváncsiskodó hallgató áll a tanító mellett? Nem! Nem! A hallgató ember azért figyel, hogy megtanulja, hogyan éljen az ember. A lélek mélyén ez a feladat él:

a) **Rendezni** akarom életemet – az élet **igazi értelme** szerint. Ezt az értelmet és hivatást az Isten adta; az ember feladata, hogy ezt megvalósítsa. Épp ezért kell úgy hallgatni az Isten igéjét, hogy **életté** alakuljon bennünk az isteni akarat. „Mert ő az Úr, a mi Istenünk, mi pedig az ő legelőjének népe, s kezének juhái vagyunk” (Zsolt. 94,7).

b) **Élni** akarom életemet – az isteni tanítás szerint. A „rendező” munka tehát csak előkészület. Valójában annyit jelent, hogy a **belső rendet** akarom beállítani. Azt is mondhatnám: a tevékenység sorrendjét és értékrendjét. – De az **élet** azt jelenti, hogy magamból a legtökéletesebbet akarom kicsíholni.

c) És **kiteljesíteni** akarom életemet az élet Urának szeretetsugárzása szerint. – Itt tehát az a feladat, hogy az Isten gondolta és akarta **életet**, a talentumaimhoz méretezett életet akarom kidolgozni. Röviden azt jelenti: ne maradjon egyetlen egy talentum sem felhasználatlanul! Magam ugyanis akkor leszek **kiteljesülő**, ha azzá válok, amivé az Isten terve és szeretete elgondolta.

Bef.: Mik vagyunk tehát – a mai együttesben? „Hallgatva hallgatók”, hogy lehessünk „isteni életet élők”. Az igazság ez: halljuk az égi Mester igéit és éljük a föld zarándokának isteni életét.

5. beszéd: Az „apostolutódok bojtárjainál”...

Bev.: Figyeljünk csak az emberi életre!... Minden iránt érdeklődnek az emberek... Tudomány, szépség, igazság... örök érdeklődés központjai. De az **emberi élet valóságát** és **célját** érintő kérdések – a közérdeklődés központjai. – De miért? Azért, mert itt **közvetlenül** önmagunkról van szó. – Mármost állítsuk magunkat az Areopag népe közé, ahol a **tanító apostol** hirdeti az **emberről és értékéről** szóló igéket.

1. Mi vagyunk – a hallók...

Odasereglünk lélekben és hallani akarjuk feszült figyelemmel. Mégpedig mindazt, amiről így szól az Írás: „Add, hogy ösvényeiden szilárd léptekkel járjak, és meg ne inogjon a lábam” (Zsolt. 16,5.).

a) Az **érdeklődés** vonz a tanító köré. Minden ember lélekjegye, hogy érdeklődéssel fordul azok fe-

lé, akiktől tanulhat. Az isteni ige hirdetői azzal a hivatással járnak a földön, hogy Isten útjait tanítsák. Érthető tehát, hogy felfigyel erre a zarándokember, mert igénye, hogy helyes úton járjon (Pl.: az úttörőjelzések igen fontosak!). Jól mondja az Írás: „Keressétek az Urat valamennyien, ti aláztatok a földnek, kik az ő törvénye szerint cselekesztek; törekedjétek az igazságra, törekedjétek az aláztatosságra, hátha így rejtkehelyet találtok az Úrharagjának napján!” (Szof. 2,3).

b) A **fényvétel vágya** tart a fénylobbantó körül. Az érdeklődő ember arratör, hogy az élet bizonytalan ködéből életfénybe jusson. A „**Quo me vertam?**” örök áhítózó kérdése az embernek. A ti ifjú lelketekből is kicsendül ez a kérdés. – Azt jól tudja mindenki, hogy az isteni követek **fényszóró Fároszok**. Azért olvassuk az Írásban: „Így világítson világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jótetteiteket és magasztalják mennyei Atyátokat” (Mt 5,16). – A hajós is a világítótorony fénye után megy... Az élet hajósának is ez a vágya és törtétese. – De azt is el kell fogadnunk, hogy a helyes látás után a helyes utat kövessük! Még akkor is, ha szűk az út, amelyre lépünk. Olvasd és kövesd ezt a mesteri tanítást: „Tágas a kapu és széles az út, mely a pusztulásba visz, - bizony sokan mennek be rajta. De milyen szűk a kapu és milyen keskeny az út, mely az életre visz, - bizony kevesen találják meg azt” (Mt 7,13-14).

2. És kicsoda az igazán hangot Adó?

Egyszerű a felelet: **maga** a Mester. Az apostol és a mostani apostolutód csak a Tanító hangszórója.

a) Maga a Mester **így szól** a jövőben tanítandó igékről: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevében küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26). – Sőt ezt is mondja: „Mikor bíróság elé állítanak, ne töprengjétek, hogyan és mit mondjatok. Abban az órában majd megtudjátok, mit szóljatok” (Mt 10,19). – Az egész égi tanítás ősi gyökerét pedig így tárja elénk: „Amikor majd fölmagasztaljátok az Emberfiát, akkor meggyőződtek róla, hogy én vagyok és hogy önmagamtól semmit sem teszek, hanem azt mondom, amire Atyám tanított” (Jn 8,28). – Hogyan kell tehát hallgatnunk az Úr igéit? – Küldi, kinyilatkoztatja az Isten, hogy követein áthallgassa a zarándokember. – Ne felejtsetd: „Így szól az Úr Isten: Semmifélebeszédem sem késik tovább; az ige, amelyet kimondok, beteljesedik, úgymond az Úr Isten” (Ez. 12,28).

b) Maga a Mester **így parancsolja** meg az igehirdetés feladatát: „...tanítsátok őket (minden népet) mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek” (Mt 28,20). – Az apostolfejedelemnek pedig ezt a parancsot adja: „Étkezés után Jézus megkérdezte Simon Pétert: „Simon, János fia, jobban szeretsz, mint ezek?” Igen, Uram, felelte, te tudod, hogy szeretlek”. Erre így szólt (Jézus): „Legeltesd bárányaimat”. Aztán ismét megkérdezte: „Simon, János fia, szeretsz engem?” „Igen, Uram, felelte, te tudod, hogy szeretlek”. Erre azt mondta neki: „Legeltesd juhaimat”. Majd harmadszor is megkérdezte: „Simon, János fia, szeretsz engem?” Péter elszomorodott, hogy harmadszor is kérdezte: szeretsz engem?” és csak annyit mondott: „Uram, te mindent tudsz, azt is tudod, hogy szeretlek téged”. Jézus ismét azt mondta: „Legeltesd juhaimat” (Jn 21,15-17). – Végül pedig azt mondja az égi Mester: „Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16).

Bef.: Mindezekből az következők: hangosan szól az égi Mester, hangját továbbítja a küldöttek serege, gyülekezzenek tehát körük a jóakarató hallgatók sora és kövesse igéjüket – ez igaz élet szolgálata.

b/ Az élet alapvetését halló emberek...

Ez a második **alcsoport a 6 főigazság** tárgyalása legyen... Épp ezért nevezhetném: **életalapvetésnek**. Ezt kell tehát **legelőszőr hallaniuk** az életértelmezést keresőknek. A komoly diáknak is! A felfejlődő komoly katolikus férfiúnak is. – Lássuk most ezeket egyenként.

6. beszéd: Az Isten – Atyánk

Bev.: Az emberi értelem okoskodása eljut az Isten létehez (Szt. Tamás féle 5 istenérv!). De az Isten **lényegét** a kinyilatkoztatás adja. – Hogyan tárul elénk?

1. Ószövetségben – Isten a mi Teremtőnk és Urunk.

Olvasgasd csak az Ószövetségnek történelmi, tanítói és prófétai szövegeit. Mindig ez a tétel tűnik ki: Isten a Teremtő, Irányító és Ítéző. – Lássuk ezeket is egyenként.

a) Teremtő... Egy szóval ez annyit jelent: **eredezettető**. Az Írás szava ezt mondja: „Mert az ő szavá-

ra lettek, parancsára létrejöttek” (Zsolt. 32,9) és „Emeljétek fel szemeteket a magasba, és nézzétek: Ki teremtette ezeket...” (Iz. 40,26). Ezért tehát: „szorgalmasan vigyázz arra, hogy meg ne feledkezzél az Úrról, aki kihozott téged Egyiptom földéről, a rabszolgaság házából. Féld az Urat, a te Istenedet és csak neki szolgálj; s az ő nevére esküdjél” (5Móz. 6,13). – Gondolhatsz bármelyik vallásra, mindenik szerint a világ teremtése – az istenség műve.

b) Irányító... Ez annyit jelent: **célt tűz élénk** és arra **vezetve** segít. Ezért olvassuk: „Mert a parancs szövétnek, a tanítás pedig világosság, s a fegyelemfeddése az életre vezető út” (Péld. 6,23). Az ember imája is ez: „Mutasd meg nekem, Uram, törvényed útját, és vezess engem a helyes ösvényre ellenségeim miatt” (Zsolt. 26,11). – Gondolhatsz a pogány népekre is, mert ezek lelkének isörök fohása: segíts minket, „istenünk”! – Örök igazság: „Az Isten, az Úr az én erősségem, és ő olyanná teszi lábamat, mint a szarvasét; és eljuttat engem magaslataimra a Győzelmes, miközben zsoltárt éneklek” (Hab. 3,19).

c) Ítéző... Ez pedig a **felelősség** tudatának végső szankciója. – Jutalom a jóké, büntetés a gonoszoké. Erre utal a jövendölés: „... Ellenünk fordítom arcomat... És megtudjátok, hogy én vagyok az Úr” (Ez. 15,7). – Lehet ez földön érvényesülő és lehet ez a másvilágon diadalmaskodó. Azért mondja az Írás: „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot...” És: „Távozzatok tőlem átkozottak az örök tűzre, amely az ördögnek és angyalainak készült” (Mt 25,34 és 41). – Ezért írja az apostol: „Legyetek tehát állhatatosak és rendíthetetlenek, szeretett testvéreim! Fáradjatok minél többet az Úr ügyéért szüntelen, hiszen tudjátok, hogy fáradozástok az Úrban nemhiábavaló” (1Kor. 15,58). – Gondolhatsz itt is pogány vallásokra is. Ez az igazságmindenik valóságban helyet talál.

2. Az Újszövetségben – Isten a mi Atyánk.

Ez a tétel már felfokozott kinyilatkoztatás. Mégpedig gyökérzete abból a tételből fakad, amelyet így szólaltat meg az Írás: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Hogyan szeret tehát az Isten?

a) **Személyes** szeretetével. Ez a tétel azt hangsúlyozza, hogy az Isten nemcsak mindennek ősi Alapja, tehát az **Őslét**, hanem **személyes Atyja**. – Az embert **személynek** teremti. Lényege: **önbíró**, értelem, akarat, halhatatlanság isteni jegyeit hordozza az ember. És a Személy a személlyel szeretet-áramlás sodrásában élő. – Magához hasonlót teremtett az Isten. Ez már szeretet. Istenivé nemesedhet az ember. Ez égi szeretet. – Végül Istenhez tér a lélek. Ez pedig a szeretet találkozása a Szeretettel.

b) Három-személyi **Egységében**. Itt a Szentháromság titka vetendő fel. Mégpedig olyan formában, hogy a **kinyilatkoztatásra** támaszkodunk és az emberre vonatkozó következményben **értelmezzük** (csak: értelmezhető, de soha meg nem érthető!) – Az **Írás hirdeti**. Máténál ezt olvassuk: „...Kereszteljétek meg őket (minden népet) az Atya és Fiú és Szentlélek nevében...” (Mt 28,19). Majd az egek Ura így nyilatkozik: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!” (Mt 17,5). Jézus pedig Önmagáról ezt mondja: „Én és az Atya egy vagyunk” (Jn 10,30). – Az **ember értelmezi**... Az Isten **szeretettevékenysége** és **személyes valósága** három vonalon jelentkezik. Teremtő – az Atya: „Egy a fölséges, mindenható Teremtő, a hatalmas király, a szerfölött félelmetes: Isten, ki trónján ül és országol” (Sir.1,8). Megváltó – az Egyszülöttje: „Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját” (Lk 1,32). Megszentelő – a Szeretet Lelke: „Kérlek titeket, testvéreim, a mi Urunk Jézus Krisztusra, s a Szentlélek szeretetére...” (Róm. 15,30). – Ne hidd, hogy megmagyaráztad és érted. Szt. Ágoston kísérletét is „tengert kagylóval kimerítőnek” mondotta az Isten angyala. – De az igaz, hogy bizonyos **képmás** bennünk is van. **Lét, értelem és akarat** vagyunk!!!

Bef.: Foglaljuk egybe az Istenről szóló igazságokat: az **értelem** – a létehez vezet, az **Őszövetség** – végtelen erejére mutat és az **Újszövetség** – a szeretetének túláradására utal. – Azért boldogan mondjuk: „Mi Atyánk!”

7. beszéd: Az Isten -Megváltónk

Bev.: Teremt az Isten. Magához fűz az Isten. De szabad az ember. Így eleshet az ember. **El is esett az ember**, de szeretettel **felemelést ígér és ad az Isten** (Isten próbája az ember elesése, Isten megváltó ígérete: Biblia!). – De kicsoda az ember Megváltója?

1. Az Úr Egyszülöttje.

Az egész Ószövetség arra az isteni ígéretekre támaszkodik, amely a Megváltó eljövételét hirdeti. Az

ősi szöveg ezt mondja: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékok és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig a sarka után leleskedsz” (1Móz. 3,15). – De kicsoda leszen a Megváltó?

a) Ábrahám, Izsák, Jákob, Juda, Dávid király törzsének ivadéka. Érdemes felolvasni Máté 1. fejezetét! – De tekintsd át a geneológiai jóvendöléseket: „És nagy nemzetté teszlek és megáldalak, s nagygyá teszem neved és áldott leszesz...s benned nyer áldást a föld minden nemzetsége” (1Móz. 12,2 és 3) és: „És annyi lesz az ivadékok, mint a földnek porszeme: kiterjedsz nyugatra s keletre, északra meg délre, és benned s ivadékokban nyer áldást a föld minden nemzetsége”(1Móz. 28,14). – Tehát: ember.

b) De milyen ember? – Érdemes elolvasni a következő szövegeket: „Pedig ő a mi gonoszságainkért sebesített meg, a mi bűneinkért töretett össze...”(Iz. 53,5); „Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját...”(Iz. 53,7). Továbbá olvasd a szenvedő Messiás imádságát (Zsolt. 21.). Majd: „Küldd el, Uram, a bárányt, a föld urát a sivatagi Petrától Sion leányának hegyére!” (Iz. 16,1). – Erre vonatkozik az újszövetségi Írás szava is: „Nézzétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűnét!” (Jn 1,29). És olvassuk a szenvedéstörténetét (Jn 18-19. fejez.), ahol **valóságban** lép elének a Megváltó. – Tehát, „áldozatosan szenvedő ember”...

c) És mikor s hol fog megjelenni? – Érdemes elolvasni ezeket a szentszövegeket: „El nem vétetik a fejedelmi pálca Júdától, sem a vezér az ő ágyékától, míg el nem jő az Elküldendő, Az, akire a népek várakoznak”(1Móz. 49,10) és Dániel szavait (9,24-26). Majd olvasd a Jézus születésének idejét, helyét elmondó részeket... S ha azután mostan egybefűznénk az idézett szövegeket, akkor elének áll az az összefoglaló igazság, amelyet így írhatunk le: Dávid sarja, Betlehem gyermeke és a zsidók szabadságának elvesztése után, Róma alapítása után 749-ben „aratja diadalát”.

2. Jézus Krisztus az Istenember.

Ez a tétel kettős tartalmú.

a) Az első részében magyarázandó: Jézus a Megváltó. Ez a rész **csak** azt magyarázza, ami Jézus – Messiás voltát igazolja. Reá magyarázandók a jóvendölések beteljesülve... Idézendő **saját meggyőződése** (Olvasd: Mt 11,4-6 és Lk 4,17-21). – Majd halljad a nép szavát: „Másnap nagy tömeg vonult föl az ünnepre. Hallották, hogy Jézus Jeruzsálembe jön. Pálmaágakat fogtak és kivonultak eléje. Így kiáltottak: „Hozsanna! Áldott, ki az Úr nevében jön, Izrael királya!” (Jn 12,12-13).

b) A második részben fejtegetendő: Jézus az „Istenember”, az „Úr Egyszülöttje”, a szerető Megváltó. – Róla így szól az ég Ura – tettel: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen. Isten nem azért küldte Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ” (Jn 3,16-17). – Róla így szól az apostol: „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia” (Mt 16,16). – Végül életáldozatának estéjén így szól – szavaiért halált halva- a „vádolt” Üdvözítő: „Én vagyok”, felelte Jézus (a Messiás, az Isten fia)” (Mt 26,63).

Bef.: A lényeg tehát ez: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda...” (Jn 3,16). – Az eredmény pedig ez legyen: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). Az egyik **tárgyi** mozzanat – az Isten felé, a második **alanyi** kihatás – az ember felé.

8. beszéd: Az Isten – a szeretettel Váró

Bev.: Az ember életútját Isten határozza meg (törvények, Decalogus), de ezt az utat az ember szabadon járja... „Mert a parancs szövétnek, a tanítás világosság...” (Péld.6,23)... **Ha** eltévelyedik (bűn!), **akkor is** visszavárja **az Atya**, akinek Egyszülöttje az emberiség Megváltója. – De hogyan várja az embert az Isten?

1. Hosszú időn át várja a tévelygőt.

Állt ez a tétel az Ószövetség emberiségére és áll a mai ember életére is! – Az elsőt illetőleg gondolj az egész prófétai hívogató, intő és feddő időszakra, **a mai embert** illetőleg pedig gondolj önmagadra és a testvéreidre!

a) Hívja – a bűnösöket. Persze: a természetes és természetfeletti hívogatásokra kell gondolni... Lehet ez – a **tanító beszéd**. Szülők, iskola, egyházi elöljáró állíthatja elének az Isten adta **életnevelő** igazságokat. „Szálljatok magatokba, térjetez magatokba, ti szeretetre nem méltó nép, mielőtt a parancs megszülné azt a napot, mely hasonló a tovaszálló porhoz, mielőtt reátok jönne az Úr bosszúságának haragja...” (Szof. 2,1-2). – Lehet ez – **büntető kéz**. Földi csapások érhetnek és ezek a földiektől elszakítva a lelkiek felé irányítanak. Ezért így szól az Úr Isten: „...amint a szőlővesszőt az erdő fái közül tűznek adtam át, hogy az megeméssze, úgy adom át majd Jeruzsálem lakóit...” (Ez. 15,6). – Lehet ez – **szerető vonzás**. Ebben is lehet: embernek jósága; de döntő a kegyelem kiáradása.

b) Megbocsátja – bűneinket. Persze: **a bánkódókra** kell gondolni. Van ebben **alanyi** előkészület és van benne isteni, **tárgyi** bűnbocsánat. – Alanyi: a belátás, a sajnálkozás és bocsánatkérés. A régi igazságok így írják ezt elő: „Ha azonban a gonosz bűnbánatot tart minden elkövetett vétke fölött, megtartja minden parancsomat, és jog és igazság szerint jár: bizton életben marad és nem hal meg” (Ez. 18,21). Az újszövetségi bűnbánatot követendő, szolgálain keresztül gyakoroltatja az Úr: „Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyer, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad” (Jn 20,23). Ennek **alakja és az összes alanyi pontnak foglalatja**: a szentgyónás (Lásd: Szt. Ágoston: „Vallomásaim”). – **Tárgyi**: az Isten feloldozó kegyelme! Isten a bocsánatot adó, de az ember, a gyóntató pap a közvetítő. De el ne felejtsetd: az igazi bánkódó és töredelmesen bevalló felett hangzik az áldozópap feloldozó szava, amelyet bűnbocsánattal erősít Krisztus kegyelme.

2. Állandó segítséggel erősíti a küszködőt.

Itt azután arról kell szólni, hogy a bűnöket megbocsátó Mester velünk él egész életünkön át. Segít, megemel és isteniesít. – Ennek alakjai pedig a következők:

a) Állandó segítséget ad, hogy jó életet élhessünk: „Az Isten, az Úr az én erősségem, és ő olyanná teszi lábamat, mint a szarvasét; és eljuttat engem magaslataimra a Győzelmes, miközben zsoltárt énekel” (Hab. 3,19). Sőt azt is ígéri, hogy a kérő mindig segítséget fog kapni: „Kérjétek és adnak nektek...” (Mt 7,7). Ezért van az, hogy a gyenge ember **elemi erővel fohászkodik** az Istenhez (Pl.: figyelj arra, hogy még a pogány, vagy a gonosz ember is az Istenhez fordul – **bajaiban...**).

b) Állandó emelést biztosít, hogy a Végtelennel kapcsolatban legyünk. Fordulhatunk Hozzá, és Ő mindig velünk éli misztikus életét. Gondold csak ezt a tényt: „Ő a Testnek, az Egyháznak feje. Ő a kezdet, elsőszülött a holtak közül, hogy övé legyen az elsőség mindenben” (Kol. 1,18). – És mi? „Nem tudjátok, hogy testetek Krisztus tagja?” (1Kor. 6,15).

c) Állandó „Vendégünk” és lélekszentély-lakónk, hogy Vele élhessünk. – Gondolj a Szent Kenyér vételére: „Bizony, bizony mondom nektek: ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az ő vérért, nem lesz élet tibennetek. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon. Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, bennem marad és én őbenne” (Jn 6,53-56). – Gondolj a velünk élés csodás voltára: „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5) és: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig én bennem és én tibennetek” (Jn 14,20). – Gondolj a megtértek isteni életére (Szt. Péter, Szt. Pál, Szt. Ágoston stb. stb.). Esetleg egyéni életünkre!

Bef.: Az Isten tehát olyan **élő Szeretet**, aki a szabad ember **útjelzője**, az esetleg tévelygőnek **hazavárója**, majd a **bűnbocsátás után** állandó segítője, megemelője és **istenivé nemesítője**. És így nem lehet-e boldog az ember?...

9. beszéd: Az Isten – velünk szeretetkapcsolatban Élő

Bev.: De a küzdőt is váró, a bűnöst is megemelő Isten hogyan veszi fel az emberrel a **személyes szeretet** kapcsolatát? Itt el kell hessegetni azt a **helyrajzi antropomorf tévelyt**, amely szerint az Isten „fenn ül és kormányoz”... Az igazság ez: mindent áthat és az emberszemélyben **élően Élő**. – De ennek **titkos valósága** hogyan közelíthető meg – emberi értelemmel?

1. Kegyelmeivel Magához láncoló...

Ez volna az első tétel. – De itt gondolj arra, hogy **tartalmát** a kinyilatkoztatás adja és **megvilágító magyarázatát** az értelem próbálgatja...

a) Az Isten Magához vonzza az embert. – **Hasonlatként** lépjen elénk a gravitáció törvénye. Az anyagok a föld stb. gravitációja alatt élnek, a **személyes ember** a személyes Szeretet bűvkörében mozog. – De **valóságban** szóljon az égi kinyilatkoztatás. Szeret az Isten – a megváltás ígéréteiben: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy el ne vesszen, hanem örök életelegyen annak, aki hisz benne...” (Jn 3,16). Szeret az Isten – a Megváltóküldésében: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). Szeret az Isten – a kegyelem közlésében: „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm.5,5).

b) Az ember pedig értelmezze ezt a tételt. – **Értelmünk** a Végtelenhez emelkedik. Ez az észnek oknyomozó, a mélységbe és magasságba szállóműködése. – **Akarunk** a Végtelenhez igényeskedni. Ez a boldogságot keresőlelkünk akarati felemelkedése. Ennek dala: „Mi Istent akarjuk!...” – És isteni leereszkedés kegyelmével „isteni életünkben” **tökéletesedünk**. Ezt pedig az Úrigéből véve hisszük és

élve érezzük. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek...” (2Pét. 1,4).

2. Kegyelmevel isteni életet fakasztó...

Ez a gondolat az ember megnevesedését és Isten szeretetét akarja feltárni. – De miért alázódik hozzánk az Isten? A felelet akkor lesz megemelő és boldogító, ha ezt mondhatjuk: **azért, hogy Magához emelje az embert.**

a) Tárgyi valóságát hirdeti az Isten szava. Az üdvtörténet egésze arról szól, hogy az Isten Magához akarja emelni az embert. Egyszülöttjét küldi (Jn 3,16). Sőt a történelmen át ez az igazság tárul elénk: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső-korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). A próféták szóltak, az apostolok hirdettek és a tanító Egyház állandóan hirdet...

b) **Dinamikai lendületét** érvényesíti a föld zarándoka. Reájuk áll ez a szó: „Keressétek az Urat valamennyien, ti alázatosai a földnek, kik az ő törvénye szerint cselekszettek; törekedjétek az igazságra...” (Szof. 2,3). – Miért szól az Isten? Azért, hogy kövesse az ember. Olvasd csak az Írást: „Teremtétek tehát a bűnbánat méltó gyümölcseit” (Lk 3,8). – Miért ad kegyelmet az Isten? Azért, hogy elmondhassuk az apostollal: „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, a rám árasztott kegyelme meddő nem maradt...” (1Kor. 15,10). – Végül is minden kegyelemáradás – emberi dinamikát igényel. Nem múzeum az ember, aki gyűjt, hanem élet, aki alakít.

c) És életet **átnevesítő „isteniesítését”** végzi Isten és ember szeretetáramlásának sodró áramlása. Az Isten kegyelme egész életünk gyökérzetét nemesíti. Isten szeretete ömlik át belénk (Róm. 5,5). – Ez a szeretet azután olyan lendületet ad az emberi életnek, hogy szinte sodorja az embert a tökéletesség felé... A legtöbb kegyelem csak vonzóan lendítő, de van ragadva ragadó (gratia efficax!).

Bef.: Az összefoglaló **tárgyi** igazság ez: „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt...” (1Kor. 15,10). – És az összefoglaló **alanyi** érték ez: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23) és: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibenetek” (Jn 14,20).

10. beszéd: Az Isten – bennünk Lakozó

Bev.: Az Isten és ember legszentebb viszonyát az isteni Megváltónak ez a kegyelme teszi legtokéletesebbé és legkívánatosabbá: **Isten lelkünk örök Lakója.** – Igen gyakran halljuk: az ember a legnagyobb érték. – **Nietzsche** és társai mindig azt hirdetik: az „**Übermensch**” a világ legnagyobb értéke. – És a krisztusi tanítás **kisebbit hirdet?** Csak „**szolgák**” vagyunk?... Nem! Nem! Nem! Az „isteni jó hír”: mindig **Istennel** élünk. – De hogyan?

1. Lelkünk szentélyének Lakója – a földön.

A tétel **valósága** kézenfekvő, mert mindent és mindenkit átjár az Isten. „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28). De ez a **lénytani** valóság **dinamikailag** is észlelhető. – Hogyan?

a) Szava cseng – a lélek mélyén. Egyszerű tapasztalati módon: **lelkiismeretnek** mondjuk. Mindenki-ben szól! „Amikor a pogány törvény híján önmagának törvénye. Ezzel igazolja, hogy a törvény követelménye szívébe van írva, amiről lelkiismerete tanúskodik és önítélete is, mely hol vádolja, hol fölmenti” (Róm. 2,14-15). Ez a lelkiismeret **int** a cselekvésre, sőt előtte is már! (conscientia antecedens). Conscientia est **dux**. – A lelkiismeret intő szava... Ítélszava a lelkiismeretnek szól a cselekvés alatt és ítél a cselekvés után. Mintha azt mondanám, ítél az Isten szava. Olvasd csak: „Isten... ítélkezik az emberek rejtettdolgai fölött” (Róm. 2,16) (Conscientia concomittans et iudicans). – „Conscientiaest **Judex**”.

b) Szava cseng – a boldog élet örömeiben. De lelkünkben akkor is cseng az Isten szava tehát, ha jó cselekedeteink feletti **öröm** csendül bennünk. És ez az öröm valójában **dinamikus** hatású. Buzdító az isteni életre. Tehát nemcsak megnyugtató és az élvezés örömét prezentáló, hanem a fokozódó tevékenységre, a még nagyobb **életvirágzás elérésére** serkent. – Boldogítóan érezhető az élet az isteni életben. Ez a serkentés azután **csak** akkor létszen kielégítő és kiteljesedő, ha azt a fokot is elérjük, amely az emberi élet természetes igényeit is áthaladó és csak az Istenatya Szeretetének végtelenségéből magyarázható. Ezt a fokot pedig akkor éri el az ember, ha az „isteni természetnek” azt a kegyét veszi, amely őt egészen **isteniesíti**. Igen erősen véd lelkedbe: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek és elmeneküljétek a

romlottság elől, mely a bűnös kívánság által uralkodik avilágon” (2Pét. 1,4).

2. Lelkünk örök öröme – a túlvilágon.

Az élet az Istenhez tér; érthető tehát, hogy Benne találja örömét teljességben az ember. De hogyan jut erre a „tökéletes életre” az ember? A „halál angyala” a vezető, az Isten a boldogságot elének táró.

a) Nála találunk isteni otthont. Olvasd csak: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). Ez a tétel azután szinte **helyrajzi** magyarázatot ad. – De jól figyelj: arról van szó, hogy az „Isten országa” a te életed boldogsága. Erről pedig úgy kell gondolkodni: „Isten országa nem jön el szembetűnő módon. Nem lehet azt mondani: Nézd, itt van vagy amott. Isten országa köztetek van” (Lk 17,21). Majd ilyenformán kell értelmezned: személyes életed igazi kincse az Isten: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok. Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet. Törekedjetek a szeretetre!” (1Kor. 13,12-13).

b) Vele élünk isteni életet. Olvasd csak újra: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek” (Jn 14,20). – Ez az Isten, mint Személynek az emberszeméllyel való boldog egyesülését hirdeti. – De vigyázz arra: az ember személyes **boldogsága** megmarad. És az Isten végtelen Szeretetének áramkörében érvényesülő. Tehát igaz lesz az is, hogy **személyes lét** a mi boldogságunk, de **Istent dicsérő** az egész örök életünk.

Bef.: Minden vallás arra tör, hogy közelebb hozza az embert az „istenséghez”. De Krisztus tanítása arra tör, hogy egyesítse az ember lelkét a mindenható Istennel. – A pogány vallásokban sok a túlzás, a félelem, Krisztus tanításából és életéből túláradva árad a Szeretet. Így azután az Isten Szeretetének kiáradása után elemi lendülettel robban életté az emberi lélek szeretete. Végző következtetés: a Szeretet és szeretet áramlása fűzi egybe Istent és embert mindörökre!

B/ rész: Az Isten személyes leereszkedése

Ebben a részben arról kell beszélni, hogy az ég Ura, a világ Teremtője nem maradt néma a legkiemeltebb földi teremtmény, az ember előtt, hanem **leereszkedett** hozzá a kinyilatkoztatás kegyelmével. – Mind a 10 beszéd azzal az örvendetes gondolattal magyarázandó: boldog lehetsz ember, mert hozzád **személyes szeretettel** ereszkedett le az Isten.

Két részre osztjuk tanításunkat. Magyarázzuk az **Ószövetségben** történő isteni kinyilatkoztatást (a/ alcsoport), majd fejtegetjük az **Újszövetségben** történő isteni leereszkedést (b/ alcsoport).

a/ Az Isten személyes leereszkedése (Ószövetség)

1. beszéd: Az első isteni ígélet

Bev.: Az ember teremtése és maga életszintjére emelése az Isten szeretetének **ténybeli** megnyilatkozása. Az életképmássá teremtés **személyes** kapcsolatot teremtett és így az ember szabad lelkével lehetett az Isten fia. – Ámde a próbát álló ember elesett és így az emberiség egyeteme „status lapsae naturae” tagjává esett (eredendő bűn próbája). – De az „**elesettség állapota**”-e az Isten szeretetének végső állomása?

1. Isten Megváltót ígér...

A „választott nép” történelmének alaphangja: várja a Messiást. A hívő zsidó nép ma is: Messiásváró (kérdézd csak meg bármelyiküktől...). – De miért van ez?

a) A tiszta, az emelkedett élet az ember lelkének ősi igénye. Az ugyanis nem mondható, hogy az emberiség olyan emelkedett életet él, hogy a paradicsomra emlékeztetne élete... **Ezzel szemben az ember igényli** az égi vezetést (Pl.: figyelj csak arra, hogy milyen nagy érdeklődés kíséri az ilyen kérdéseket...).

b) De a kinyilatkoztatás **pozitív** ígéletet közöl, amely a Messiás eljövételére vonatkozik. Mózes könyve kezdi: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közéd, ivadékod és ivadéka közéd: Az széttiporja fejedet, te pedig a sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). De a pátriárkák, próféták hirdetik és a hivatalos zsinagóga is ezt tanítja. Ezért várták és állandóan kérdezték Jézust is mondván: „Te vagy-e az, akinek el kell jönnie, vagy mást várjunk?” (Mt 11,3). Még Heródesnek is így felel a hivatalos zsidóság: „A júdeai Betlehemben (kell a Messiásnak születnie), mert így jövendölte a próféta: Te Bet-

lehem, Júda földje, éppen nem vagy a legkisebb Júda fejedelmi városai között, mert belőled származik majd a vezér, aki népemet, Izraelt kormányozza” (Mt 2,5 és 6).

2. Így az ember felemelkedést remél.

Az ember lelke Isten lehelete: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1 Móz.2,7). Így tehát nemcsak szülöttje, hanem lényegéhez hasonló szellemi lény (hasonlóság: értelem, szabadakarat, halhatatlanság).

a) Ez a lélek **ősi lendülettel** tört és még most is tör az Istenatya felé. – A paradicsomban érezkelhetően az Istennel élt az ember: „Ültette pedig az Úr Istenkezdetől fogva a Gyönyörűség paradicsomát: ebbe helyezte az embert, akit alkotott” (1Móz. 2,8). – A mai életben pedig – pogány és keresztény- elemi vágygal törtet a Végtelen felé.

b) A **kinyilatkoztatással** erősített lélek pedig a **hit** erejével törtet a Megváltó felé. – Ezt várta a „választott nép”. – Ezt várja minden nép.

Bef.: Íme! Isten szeretete olyan az ember felé, hogy **belehelyezte** a Feléje sodródó szeretet szikráját és amikor a bűn elködösítette a tüzek fényét, akkor a **Messziás ígérés** kegyével élesztette a hit és remény lángját.

2. beszéd: Az állandó várakozás

Bev.: Az ember élete úgy pereg alá, hogy temeti a tegnapot és feltámasztva várja a holnapot... Minden mozog, és fejlődő élet a múlt és jövő ingása között változik. – De az élet lényegéhez tartozik a **jövő felé** orientálódó reménykedés és vágyakozás. Mégpedig azért, mert a lepergett múlt kiáltó hibái hangoskodók és a remélhető jövő a szépség köntösébe burkolódzó. – De az **egész jövőt** váró ember honnét vár áldást és irányítást?

1. Minden ember az ég felé fordul és onnan vár.

Itt arra a gondolatra kell kitérnünk, amely szerint az emberiség egyeteme – akarva, nem akarva – az Isten felé sodródik.

a) A pogány testvér – az elesettség ködében- a félelmetes természeti jelenségekben sejtje az égiek hatalmát. De ha tévedésen alapuló is a hite, végül mégiscsak azt az igazságot éli át emberi szelleme (egyedül az ember kiváltsága ez!), hogy a függő viszonyban él a felette álló égi hatalmakkal. Sőt ezt a függést áldozatok bemutatásával és belső **erkölcsi** felelősségérzetével is erősíti.

b) A kinyilatkoztatást hordozó nép és a Mester népe szintén állandó várakozást mutat. A zsidó nép a Messiást várja, a Mesterét hívó keresztény a „megváltott nemzedék” **isteni életét** keresi és áhítja. – Ha szoborba lehetne faragni teljességében az **ember alakját** és azt kellene kifejezni vele, hogy mi **az ő legősibb életarca**, akkor olyan kifejező szobrot faragna ki a művész vésője, amely **egekre emelt szemmel és felfelé táruló karokkal** ábrázolná őt. Jól jegyezd meg: az ember Istent kereső, szellemi lény!

2. Az emberiség minden „nagyja” keletről égi csillagot vár...

Itt már a történelmi ismeret fog segíteni. – Mintha belegyökereződött volna az idézendő szöveg hite a népek lelkébe: „Látom őt, de nincs még itt, nézem őt, de nincs még közel. Csillag támad Jákobból és királyi pálca kél fel Izraelből...” (4Móz. 24,17).

a) Épp ezért olvassuk a régi írónál, hogy ők is „kelet csillagát” várják...A pogány írónál szerepel ez a gondolat (olvasd a klasszikus latin írókat!) és a „napkeleti bölcsék” is arról szólnak: „Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk neki” (Mt 2,2). Szinte közmondássá lett: a nap keleten indul az ég peremére, az emberiség életének hajnalhasadását is keletről várja az áhító embersegreg!

b) A kinyilatkoztatás népe pedig állandóan hirdeti és várja, hogy el fogjönni a „népek Üdvözítője”. Ezt a tényt foglalja egységes igazságba emigyen Szt. Pál apostol: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhöz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). – Részletezve pedig el kell olvasni a pátriárkák és a próféták **kiemelhető** szövegeit és fel lehet olvasni annak igazolására: várva-várja a zsidónép az üdvözítő Messiását (Olvasmányok: 1Móz. 9,15, 27,48-49; továbbá 2Móz. 3,12. fejezetei. Majd olvasandó: 2Móz. 20.fej. – Ezután a próféták bármelyike. Legajánlatosabb Izaiás 53. fejezete, Dániel 9. fejezete...).

Bef.: Végre is mit mutat mindez? Azt az **egyetemes hitet**, amely elsősorban az Isten felé fordítja az emberek arcát és másodsorban azt az **isteni kinyilatkoztatásból táplálkozó hitet**, amely szerint **az ég Küldötte** fogja üdvözíteni a föld zarándoknépét.

3. beszéd: A próféták a hit élesztői

Bev.: Az igazi Istenhez való **hűség** és az igaz Isten ígéretében való **bizalom** sürgetői az Ószövetség prófétái. Kik voltak ezek? Általában a papi renchez tartozó **választottak** (próféta iskolák), de egyébként Isten igazságának hirdetői. – Név szerint kik ezek?

1. Ábrahámmal indul a sorok.

Ezeket a hittudomány „biblikusai” ilyen módon osztályozzák:

a) A pátriárkák alkotják „előfutamukat”. Ábrahám, Izsák, Jákob különveszi és közli az Isten különös áldását; egyúttal erősíti az eljövendő Messiásba vetett hitet. „...És felette megsaporítalak (Ábrahámot az Úr) és nemzetekké teszlek s királyok származnak majd tőled” (1Móz. 17,6). Olvasd: 1Móz. 27.fejezetét is... – „El nem vétitek a fejedelmi pálca Júdatól, sem a vezér az ő ágyékától, míg el nem jó az Elküldendő, az, akire a népek váraoznának”(1Móz. 49,10). – Majd életük és Istent tisztelő áldozataik mind-mind az Isten felé terelik népüket.

b) A „nagy próféták” alkotják az egy-egy kinyilatkoztatás közlöit. Ezek sora 12 (Olvasd a Szentírásból!)... És hivatásuk? Erősíteni a nép lelkét (Olvasd:Ám. 1,8.fej.; Szof.1-2.fej.; Zak.9.fej.; Mal.1-2.fej.stb.stb.). – És részleteiben közölni a Messiásra vonatkozó ígéret beteljesülésének módozatát (a Messiásszületésének **ideje, helye** stb. – Agg. 2,10; Mik. 5,2...).

2. Simeonnal zárul ószövetségi sorok.

Ő az utolsó, aki még az Ószövetségből szól az Újszövetségnek. Ezért tanítja az Egyház, hogy az **ószövetségi előkészítő kinyilatkoztatás** Simeonnal zárul. Az ő jövendölése így hangzik: „Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél: világossággul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,29-32). – De milyen tartalom cseng ezekben a szavakban?

a) A népek megvilágosítása. A Mester hivatása így tárul elénk: az Istenfényét fogja hozni az embereknek: „Ez az élet volt az emberek világossága”(Jn 1,4). – És föld és ég uralmát veszi át égi Atyjától: „Én kaptam minden hatalmat mennyben és földön” (Mt 28,18).

b) Es a népek ellenmondása. Ezt pedig így jövendöli: „Soknak romlására és föltámadására lesz Izraelben; jel, amelynek ellenszegülnek...” (Lk 2,34). – Ennek előrevetett tartalma: szembefordul Vele a gonoszok serege. Valósulása: a keresztet követelő zsidók gonoszsága. Olvasd csak: Lk 23,16 és 21-24. – Ennek további és állandó megvalósulásáról Szt. Pál ezt írja: „A kereszt hirdetése ugyanoktalanság azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Isten ereje”(1Kor. 1,18). – Mi pedig azt látjuk: ma is a szellemi harcok támadási központja: Krisztus...

Bef.: Az egésznek ez az összefogása: az előkészítést jövendölik a próféták és a megérkezést, beteljesedést **jelentí és hivatását előrehirdeti az utolsó ószövetségi próféta.**

4. beszéd: Az Ószövetség áldozatai

Bev.: Az emberiség történelmében egyetemes jelenség az áldozatbemutatás. Ennek pogány keretei itt-ott emberáldozatig is lesüllyedtek, de a „választott nép” áldozatai valóságos tartalmuk mellett mindig előképeinek bizonyultak az emberiség egyetlen és igazi véres Áldozatának. – Jól tudjuk, hogy gubona, állat és ital áldozatok mutattattak be. – Mi a lényegük?

1. Hódolat és imádás – Isten előtt.

A hívő ember minden javát Istentől eredezteti, azért egyes javáról való **lemondással** – Istent tiszteli.

a) Hódolat tehát az áldozat. Van benne **megnemesítés** és így az ember részéről való **lemondás**. – Érdemes és gyümölcsöző **elolvasni** a következő szövegeket: 1Móz.4,3-7; 1Móz. 8.fej.; továbbá: 2Móz. 20,25-30.fej.; végül: 3Móz. sorozatos és az áldozatok fajaihoz illő szövegeit.

b) Imádás is az áldozat. Ez a gondolat rejlik az alázkodó áldozatban: Isten a **Teremtő** és az ember az Isten előtt a **megsemmisítő**. – Azzal mutatja meg az ember hódolatát a Teremtő előtt, hogy önkéntes felajánlással megsemmisíti **áldozatosan** az Úr kegyes adományát. – Ezzel jelzi, hogy **minden az Istené**. Ez az „örök tulajdonjog” elismerése. – Ezzel jelzi, hogy önkéntesen **megvállal** attól, ami az Istené. Ebben rejtőzik a lélek **lemondó** készsége. Ez tehát a **hódolat áldozata**.

2. Van azonban olyan áldozat is, amelynek lényege így fogalmazható meg: **engesztelő áldozat – az ember bűneiért.**

Ámde a hódoló és imádó ember bűneinek terhét is érzi. Ennek **törlését és engesztelését** is kéri az áldozatot bemutató. – De itt már élénken lép elénk az ószövetségi áldozatok **előkép** jellege.

a) Az igazi bűnbocsátó Áldozat a Bárány áldozata. Olvasd csak a következő fejezeteket: 2Móz. 12; 4Móz.21.fejezetét és Mózes 3. könyvének bármelyik fejezetét, amely az áldozatokról és különösen a **bűnökért valóáldozatról** (bűnbak!) szól. Végül: Izaiás 53.fejezetét...

b) Ennek az áldozatnak **előértékelése** a bűnbocsánat belső ereje. Azt az isteni kinyilatkoztatáson épülő gondolatot kell fejtegetni, amely szerint az első és további személyes bűn is a Messiás áldozata és az ember bánata folytán töröltetik. – Alap az isteni Bárány áldozata: „Pedig ő a mi gonoszságainkért sebesített meg, a mi bűneinkért töretett össze; a mi békességünkért van rajta a fenyíték, s az ő kék foltjai által gyógyultunk meg. Mi mindnyájan mint a juhok tévelyegtünk, ki-ki a saját útjára tért; s az Úr őreá helyezte mindnyájunk gonoszságát. Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,5-7). – Emberi hozzájárulás a lélek bűnbánata. Ezt hirdeti az Ószövetség: „Szálljatok magatokba, térjete magatokba, ti szeretetre nem méltónép, mielőtt a parancs megszülné azt a napot, mely hasonló a tovaszálló porhoz, mielőtt reátok jönne az Úr bosszúságának haragja, mielőtt reátok jönne az Úr méltatlankodásának napja!” (Szof. 2,1-2); és ezt hirdeti az Újszövetség: „Ha meg nem tértek, éppen úgy (mint a többi galileai) elvesztek mindnyájan” (Lk 13,3).

Bef.: Ószövetség és Újszövetség szerves egysége az Isten szeretetének. A különbség ez: az első – **előkészület**, a második – **megvalósulás**. De ne feledd: az előkészület **isteni jellege** a beteljesülés **isteni Szeretetéből** táplálkozik.

5. beszéd: Az Ószövetség áldozatosai

Bev.: Milyen élő egyéniségek emelkednek ki az Ószövetség előkészítő időszakából? Azt is kérdezhetnők: kik azok a „lélekóriások”, akiknek élete tündöklő példája az Istent szeretőknek? Ádám-tól kezdve, Ábel, Szetén át. Majd Noé, Lót stb. stb. azok az előreküldött isteni életet mutatók, akik kiemelten állnak előttünk. – De később kiknek alakja példaadó?

1. Pátriárkák alakjai.

A Biblia első lapjain kiemelt Isten választottjai azok, akiket kivételes jóságukért kivételes kegyelemmel áldott az Isten. – Kik ezek?

a) Ábrahám. – Miben kiemelkedő személy? A **törhetetlen hitben**. Olvasd csak el 1Móz. 15,18, 22. fejezeteit; továbbá: Zsid.11.fejezetét.

b) Izsák. – Miben kiemelkedő személy? Az Isten akaratát **keresi** és **követé** szellemében. Olvasd csak: 1Móz. 24. és 27. fejezetét.

c) Jákob. – Miben kiemelkedő személy? A Messiásban való hiterősítésében. Olvasd csak: 1Móz. 27,28, 32. és 47. fejezeteit.

2. Próféta és papok alakjai.

a) Először a próféta ismertető. Mégpedig úgy, hogy olvass fel egy-egy fejezetet. – Izaiás. Ebből olvasandó: Iz.1-2; 7; 9-10; 27; 46; 50-53. és 56. fejezetei. – Jeremiás. Ebből olvasandó: 1; 6; 9; 13; 18; 23; 26-27; 30; 33; 38; 42; 46.fejezetei. Továbbá: Jeremiás sirmái. – Ezekiel. Ebből olvasandó: 12; 5-6; 10; 16-17; 33-34; 41; 43-44.fejezetei. – Dániel. Ebből olvasandó: 2-3. és 9.fejezetek. – Azután a 12 kis próféta. Ezekből maga választhat az előadó.

b) Majd a kiemelkedő papok nevei közlendők. – Előbb Áron nemzetségének kiválasztását ismerd. Olvasd: 3 Mózes.8.fejezetét. Azután emeld ki néhány igen nagy jelentőségű papnak nevét és erejét. Olvasd: 1 Mózes.14.fejezetét. Továbbá: 1Kir.7; 10; 16; majd: 2 Kir.12. és 3 Kir.8; 13; 16-17; 21.fejezeteit. Végül: 4Kir.4; 18-20.fejezeteit. Ezekből **kihámozható** a kiemelkedő papok neve, hivatása és munkája.

3. Nagy királyok alakjai.

Csak **példaként** hozunk néhányat, mert ennek **fejtegetésénél** el kell **olvasni** a Királyok 4. és a Krónikák 2. könyvét!

a) Dávid király. – Életének kiemelkedő mozzanatai: külön hívja őt az Isten. – Templom készítésre készül a lelke. – Bűnös elesettségében a bűnbánat példája és a büntetés alázatos viselőjének mintája.

b) Salamon király. – Az ő életének kiemelkedő mozzanata: felépíti az Istentemplomát. – Fenséges énekben dalolja Isten dicsőségét. De emberi gyarlóságban elejti lélekszépességét és ezért vette Isten büntetését (3Kir. 11.fej.).

c) Makkabeusok. – A zsidó nép „lélekkirályai”. Ezek a testvérek nem királyok, de a zsidó népnek és az Újszövetség népének is örök „lélekkirályai”. Olyan példát adtak a hazafias és istenfélő ételszolgálatra, hogy alakjuk királyifényben ragyoghat előttünk. Olvasd el: 2Mak. 6-7. fejezetét.

Bef.: És mindezek hiba és bűnök nélkül nagyok voltak?... Bár fájdalmas, hogy ezek nagy része is gyarló ember, mégis vigasztaló, hogy **ezeket is** gondolatainak terjesztőivé fogadta az ég Ura. Mintha arról szólna a történelem: lehettünk gyarlók és gyengék, de így is szeretettel és szolgálatra fogadhat a megbocsátó Isten.

b/ Az Isten személyes leereszkedése (Újszövetség)

6. beszéd: Az idők teljessége

Bev.: Az „idők teljességéről” így ír az Írás: „Tiberiusz császár uralkodásának tizenötödik évében történt. Poncius Pilatus volt Juda helytartója.

Heródes Galileának, testvére, Fülöp, Itureának és Trakonitisz tartománynak. Lizániász pedig Abilinának volt negyedes fejedelme. Annás és Kaifás voltak a főpapok. Akkor elhangzott az Úr szava Jánoszhoz, Zakariás fiához a pusztaban. Bejárta a Jordán egész vidékét és bűnbánati keresztséget hirdetett a bűnök bocsánatára, amint Izaiás beszédeinek könyvében olvassuk: „A pusztaban kiáltónak ez a szava: Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit! Töltsenek föl minden völgyet, minden hegyet és halmot hordjanak le, ami egyenetlen, legyen egyenessé, ami göröngyös, legyen sima úttá, s meglátja majd minden ember az Isten üdvösségét” (Lk 3,1-6). Olyan idő ez, amikor csendesség töltötte be a világot és így előkészítette a Béke Fejedelmének elérézését. Dániel próféta szerint ez az idők teljessége: „Hetven hét van kiszabva népedre és szent városodra, míg megszűnik a törvényszegés és véget ér a bűn, eltöröltetik a gonoszság és örök igazság támad, beteljesedik a látomás és a jövődőlés, és felkenetik a Szentek Szentje” (Dán. 9,24). – Mikor valósult tehát ez az ige: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott. Láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttjének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be” (Jn 1,14)?...

1. Akkor, amikor a világ békében élte életét.

A történelem a R.a.u.750 körüli időket „béke idejének” tudja. Erről ír az Írás mondván, ahogy idéztük az előzőkben (Lk 3,1).

a) Külső béke honolt a földön. Ez a béke a háborúk zajának elcsendesülése volt. – Valóságos felhangolódás az élet örömeinek élvezésére. – Valóságos elő kép a lelki békesség megszerzésére.

b) De a tespedés nem ülte meg a földet. Mi volt a lelkeknek élvágyakozása? Várták a lélek Megváltójának érkezését. – Sőt készítették reá lelkük felemelését. Erről szól az Újszövetség kapujában álló próféta mondván: „Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit!” (Mt 3,3).

2. Majd akkor, amikor az Úr elküldötte a „Béke Fejedelmét”.

A Messiás ugyanis a „Béke Fejedelme”. Róla szól a régi múlt és a közvetlen jelen.

a) Erről a jövőről szól a múlt prófétája mondván: „Gyermekek születnek ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6). – A Messiás tehát Uralkodó. De olyan Uralkodó, Akire ez a jövődőlés áll: „Világosságul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,32).

b) Ezt a „lélekboldogságot” hozza meg a „Béke Fejedelme”. De ez miben fog állni? – Nem földi uralomban. Ezért írja az Írás: „Az én országom nem e világból való. Ha e világból volna országom, harcra kelnének szolgálaim, hogy a zsidók kezére ne kerüljek. Az én országom azonban ne innen való” (Jn 18,36). Még akkor sem, ha a tanítványok egy része maga is így gondolkodott: „Mi viszont azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt. De ma már harmadnapja annak, hogy ez történt” (Lk 24,21). – Hanem olyan dicsőség, amelyről így szól a feltámadott Mester: „Ti oktalanok, milyen nehezen hiszitek mindazt, amit a próféták jövődöltek! Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?” (Lk 24,25-26). Ez a „dicsőség” pedig a földön a lelkek Isten országa, az égben pedig a megdicsőülése. Olvasd csak: „Gyógyítsátok meg az ottani betegeket és hirdessétek: Közel van hozzátok az Isten országa” (Lk 10,9) és: „...Menj ki azonnal a város tereire és utcáira és hozd be ide a koldusokat, bénákat, vakokat és sántákat” (Lk 14,21); továbbá: „Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten jobbán foglalt helyet” (Mk 16,19).

Bef.: Ez a legnagyobb történelmi esemény. Ez az égnek földre küldött legnagyobb Ajándéka. –

Ennek jelképe – a karácsonyi ajándékosztás.

7. beszéd: Betlehem – Názáret

Bev.: Az Úr Jézus születésének történetéhez jutottunk. Nyilvános működését előzőleg két falucska emeltetik ki. Az egyik Betlehem, a másik Názáret. – Nézzük csak e kettőnek jelentőségét. Mit jelent tehát nekünk Betlehem és Názáret?

1. Betlehembben született.

Az Írások szólnak erről.

a) Ígéri Mikeás mondván: „De te, Efrata Betlehemje kicsiny vagy ugyan Júdea ezrei között; mégis belőled származik majd nekem Izraelnek jövendőuralkodója, aki kezdettől fogva, az örökkévalóság napjaitól fogva származott”(Mik.5,2). Ez a szöveg a születési helynek jelzése. Egyszerű a hely. Isteni-en emelt a körzete. Olvasd csak: „Azon a vidéken pásztorok tanyáztak kinn a szabadban és éjszaka őrizték a nyájukat. Egyszerre csak ott állt előttük az Úrangyala és az Úr dicsősége beragyogta őket”(Lk 2,8-9); „Hirtelen nagy mennyei sereg vette körül az angyalt. Dicséretet énekeltek az Istennek: „Dicsőség a magasságban Istennek, és békesség a földön a jóakarátú embereknek”(Lk 13-14); továbbá: „A házba lépve ott látták (a bölcsék) a gyermeket anyjával,Máriával, és leborulva hódoltak neki. Aztán fölnyitották kincsesládájukat és ajándékokat adtak neki: aranyat, tömjént és mirrhát”(Mt 2,10-11).

b) Valóságát így írja le az evangélista: „Amikor Jézus a júdeai Betlehembben megszületett, Heródes király napjaiban bölcsék jöttek napkeletről Jeruzsálembe és érdeklődtek: „Hol van a zsidók újszülött királya?... Majd ezekkel a szavakkal küldte (Heródes) őket Betlehembe: „Menjtek,tudakozódjatok gondosan a gyermek felől. Ha megtaláltátok, jelentsétek nekem, hogy én is elmenjek és hódoljak neki”(Mt 2,1 és 8). Így lett Betlehem a világközpontja. – Így lett a Mester az egész emberiség öröme és Üdvözítője. – És a lélekvilágban mit jelent ez a születés? Annyit: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott”(Jn 1,14). Isten a földre szállt, hogy az embert az egekbe emelje. Ezért szent helyünk: Betlehem.

2. Názáretben nevelkedett.

Názáret a Mester nevelkedési otthona. Mária és József háza az Ő családi szentélye.

a) Erről is – ha nem is helységnévi néven, de **tartalmi** szóval- előre szól a próféta. Jézus „virágzó gally”. „De vessző kél majd Jessze törzsökéből, és virág nő ki gyökeréből”(Iz. 11,1). Tehát: „necer”, azaz názáreti.

b) Erről is megemlékezik többször az evangélista. – Gyermekkori üldöztetése után ott talál menedéket: „Odaérve Názáret városában telepedett le, hogy beteljesedjék, amit a próféták jövendöltek: Názáretnek fogják hívni (a helyet)”(Mt 2,23). – A templomban való „megtalálása után” ott bontakozik élete: „Akkor hazatért velük Názáretbe és engedelmeskedett nekik. Anyja szívébe véste ezeket a dolgokat, Jézus pedig növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Isten és az emberek előtt”(Lk 2,51-52). – Végül is mit jelent ez? Annak az **igazi otthonnak** feltárulását, amely az ember nevelésére mintát kínál!

Bef.: Jézus életének ismerete a katolikus ifjúságnak nélkülözhetetlen élettartalma. Bourget, Bourdalou, Papini stb.stb. olvasandó. A Biblia mindenek előtt!! Olvasd és tanulj belőle!

8. beszéd: A tanító Mester

Bev.: Az Úr Jézus „rejtett életét” a „nyilvános működése” váltja fel. – Előzménye a 40 napos böjt, feladatteljesítése a 3 éves tanító munka és áldozatbemutatása a feltámadásban felmagasztalódó **Kereszt**. – De vessük fel azt a tanítói szerepet, amelyet betöltött, hogy lássuk tanainak isteni eredetét, és minket is irányítsanak azok igazságai.

1. Tanítója – népének.

Azzal a hivatással kezdi tanítói szerepét, hogy **népéhez** fordul, amelyhez küldetik.

a) Hivatásának **első** vonalát így jelzi Simeon: „Világosságul a pogány megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek”(Lk 2,32).

b) Majd **Messiás** jellegét hirdeti az apostol: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végsőkorszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is. Dicsőségének kisugárzása s lényegének ké-

pe mása ő, aki hathatós szavával fönntartja a mindenséget. Miután pedig a büntől megváltott, az isteni Fölség jobbjára ült a magasságban...” (Zsid. 1,1-4). Továbbá ezt írja Róla az Írás: „Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,32-33).

c) Végül a **lélekországának elérézését** hirdeti, tanítja. Ennek alaptétele így hangzik: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből. (Ez az első parancsolat.) A második így szól: szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mk 12,30-31). – Ennek kialakulása így indul: „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3). – Ennek kiteljesülése így valósul: „Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, bennem marad és én őbenne. Amint engem küldött az élő Atya és én az Atya által élek, úgy aki engem eszik, én általam él” (Jn 6,55-57).

2. Tanítója – az egész emberiségnek.

A „választott nép” szűkebb köre kiteljesedik az egész emberiségre. – De hogyan tanítja ezt a Mester?

a) **Áldozatos halála** mindenkinek megváltási ára. Erről szól az Írás mondván: „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). És: „Valóban a mi betegségünket ő hordozta, s a mi fájdalmainkat ő viselte; És mi őt szinte bélpoklosnak tekintettük, az Istentől megvertnek és megaláztatottak. Pedig ő a mi gonoszságainkért sebesített meg, a mi bűneinkért töretett össze; a mi békességünkért van rajta a fenyíték, s az ő kék foltjai által gyógyultunk meg. Mi mindnyájan mint a juhok tévelyegtünk, ki-ki a saját útjára tért; s az Úr őreá helyezte mindnyájunk gonoszságát. Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,4-7).

b) Igéinek **hallgató követése** mindenkinek kötelessége. „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet... és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek” (Mt 28,19 és 20). „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12).

c) És az **„országába térés”** minden ember lehetősége. Tárt a kapu és mindenki „hazatérhet”. – Ezt tanítja a Mester: „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16). – Ezt tanítja az apostol: „Viszont dicsőség, tisztelet és békesség mindannak, aki jót tesz, elsősorban a zsidónak, aztán a pogánynak, Isten ugyanis nem személyválogató” (Róm. 2,10-11). – Ezt tanítja az Egyház: „Mindenkori Krisztusé, mert mindenkié Krisztus”.

Bef.: Mesterünk „nyilvános élete” a megváltás történetének megvalósulása. Olvassuk sokszor az Írást, hogy belőle előlépjén, lelkünkbe szálljon a **tanító Mester**. – De hallgassuk és kövessük is Őt!!

9. beszéd: A halált halt Mester

Bev.: A Mester „nagyhete” – a szenvedésének története. Pálmavasárnap ünnepével kezdődött és a nagypéntek tragédiája után, húsvétvasárnapi diadalba csendült. – A próféta előfutamoza az egész megváltás történetét. A **bevezetésről** így ír: „Felette örvendezzél, Sion leánya; ujjongj, Jeruzsálem leánya: íme bevonul hozzád királyod, igaz ő és megszabadít...” (Zak. 9,9). A **megváltásról** ezt olvassuk: „Feláldoztatott, mert ő maga akarta” (Iz. 53,7) és: az Úr feltámadás-diadalát ez a szöveg jelzi: „Félelmükben földre szegezték (férfiak) tekintetüket, de azok (angyalok) megszólították őket: „Mit keresitek az élőt a holtak között? Nincs itt, föltámadt...” (Lk 24,5-6). – Hogyan fogható most egybe történetileg ez az előre jelzett történelem?

1. Isten Egyszülöttjeként érkezett.

A Mester születését és személyiségének való megvilágítását – és az itt a döntő!- az Írás a következő módon közli...

a) Fogantatása **valóságos személyét** és **hívását** tárja elénk. Olvasd csak: „Az angyal ezt válaszolta (Máriának): A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz...” (Lk 1,35-36). Ez az **igazi személyiségét** jelzi. Olvasd csak: „Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját” (Lk 1,32). Ez a közlés a **hívását** jelenti.

b) A „szeretett apostol” **egész létének** titkát érintve így beszél: „Az isteni Ige... A világ világossá-

ga... Az Ige megtestesülése...” (Olvasd: Jn 1,1-18). Ez az **isteni létét** tanítja. Olvasd csak újra: „Benne élet volt, az emberek világossága volt ez az Élet” (Jn 1,4). Ez pedig létének reánk vonatkozó kapcsolata adja.

c) Az Atya hangja és a Mester lelki öntudata így nyilatkoztatja ki személyiségét: „Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17). Ez az Atya hangja. – A Messiás **önismeretét** pedig ez a szöveg tárja fel: „...Erre egyhangúan közbevták: Tehát te vagy az Isten fia?” „Én vagyok”, felelte (Jézus). „Mi szükségünk van még tanúkra, kiáltották, hiszen magunk hallottuk, saját szájából” (Lk 22,70).

2. Isten Bárányaként távozott.

De az „isteni Mester” élete – hivatásának megfelelően- látszólag életáldozattal zárul.

a) Erről előre szól az Írás. – Ószövetségben így: „Mert urad lesz a te Alkotód, a seregek Ura az ő neve; és megváltod Izraelnek Szentje, az egész föld Istenének fogják őt hívni. Mert mint elhagyott és bánkódó lelkű asszonyt hívott meg téged az Úr, mint ifjúkorban eltaszított feleséget, – mondja a te Istened. Egy szempillantásra, rövid időre elhagytalak, de nagy irgalommal egybegyűjtelek” (Iz. 54,5-7) és: „Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhok leölésére, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,8). – Újszövetségben – elején –: „Nézzétek, az Isten Báránya!” (Jn 1,36).

b) Erről így ír az evangélista, ahogy olvassuk először János 17. fejezetét és azután Lukács 22. ejezetét. Olvasva **figyeld** a Mester lelkületét. Ezekből kiviláglik: **szeretet**. Haláláig szeretetet mutat a Mester.

c) Ennek a halálnak értékéről azután így ír az apostol: „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19); majd a másik: „Eltörölni (jött) az elsőt (vér és ételáldozatot), hogy helyébe állítsa a másodikat (amit a törvény szerint mutatnak be). Ez az elhatározás Jézus Krisztus testének föláldozásával egyszersmindenkorra megszentelt minket” (Zsid.10,10). Mindez pedig egy szóval: az Egyház **isteni tanítása**.

Bef.: A Mester tehát halált halt. De ne felejtjük, és a jövő előadásán is hallani fogjuk: ez a megváltó halál az ember lélekhalálán való győzelem.

10. beszéd: A diadalmas Mester

Bev.: Az Isten „Küldöttje” nem lehet az élet „csatavesztettje”, hanem **Győzedelmese**. Nagyobb győzelem pedig nincs, mint a halál feletti diadal; mégpedig azért, mert a halál egyetemes ereje minden ember győzedelmese. – De csak látszólag. Mert ha **valóságos** halált is halt a Mester, az áldozatos halála felett diadalt aratott az **Istenember**. Ezért van az, hogy a húsvétvasárnapon Krisztus kezében diadalmas zászló leng! – Miben áll Krisztus diadala?

1. Győzött a halál felett.

A Mester földi életének áldozatos jellege átvillan egész életén. Még a próféták is jelzik és születésének körülményei is előfutamozzák (Mikeás, Aggeus... Lásd: előbb!). – De milyen győzelmet aratott a Mester?

a) Betlehemben győzedelmes lett az isteni **Szeretet**. Olvasd csak: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda...” (Jn 3,16). – Szeretetéből teremtett emberért **emberré** lett az Isten Egyszülöttje. „Amint Mózes fölállította a kígyót a pusztában, úgy fogják fölmagasztalni az Emberfiát is, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,14-15). – Szeretéből földre szállt Istenember megváltottja lett a föld embere. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12). Ez az első diadal.

b) A szeretet ellenségeitől halált halt Istenember feltámadásával **élete lett** a haláttalan embereknek. – Feltámadt a Mester. „Nincs itt, földtámadt” (Lk 24,6). – Örök diadalban él az Istenember. „Azok leborulva imádták. Aztán nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe. Állandóan ott voltak a templomban, dicsérték és magasztalták Istent” (Lk 24,52-53). Ez a második krisztusi diadal.

2. De kérdezzük tovább: milyen hatása van ennek a győzelemnek a mi életünkben? A felelet ez léssen: **győzött a Mester, hogy mi is győzzünk a halál felett.**

Krisztus diadalának mireánk vonatkozó eredménye azonban a **diadalok diadala**. Nem **egyéni és egyedül tőlünk függő** a mi harcunk eredője, hanem a Megváltó Szeretetnek **áldozati gyümölcse**. – Hogyan kell ezt értelmeznünk?

a) Értünk történt a Szeretet áldozata. – Az Ige megtestesülése ennek égi fakadása, valamint akarása. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2) és: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). – A Messiáshalála a megváltás megvalósítása. Sohase felejtsetd: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda...” (Jn 3,16).

b) Minket juttat egekbe a Szeretet áldozata. – Az alap, a megváltás – **Krisztusé**. De a **kidolgozás**, az élet – a **mi feladatunk**. Ezért igaz ez: „Megváltott titeket a Mester nélkül, de nem üdvözít titeket nélkül” (Szt. Ágoston).

Bef.: „Diadalmas Mester”-ről szoltunk? Igen! Igen! De mi legyen a boldogító örömünk? Ez az igazság: és **így diadalmas, vég nélküli és boldog életet élhet az ember!**

C/ rész: Dominus vobiscum

Ezt a **liturgiai üdvözlő mondatot** kellene részletekre osztva ismertetni. – Alapfelgondolásunk legyen: **mindig együtt él velünk Urunk, Istenünk**. Ez azután arra a következtetésre vezet: **egyéni és közösségi életünk égi Atyánk kezében pihen**. Tehát: a **Mester hozta „jó hír” diadalmas optimizmusba csendüljön!!** – Kérdezzük tehát **két alcsoportban**: hol van velünk az Isten? De azt is kérdezzük, vajon **kicsoda vezet arra**, hogy érezzük és élhessük a valóságot: velünk az Isten?

a/ *Életünk vezetésében...*

Ennek tárgya: az **egyéni élet** vezetése. Mégpedig olyan, hogy az előző előadás végszava szerint: **boldoggá legyen az ember!!!**

1. beszéd: Áll az Úr Egyháza

Bev.: Itt hagyott-e bennünket az égi Mester? Az igenlő válasz után ez a vigaszunk: apostolai és hívei, tehát mi is **Egyháznak** közvetett vezetése alatt az **Ő legfőbb vezetése alatt** élünk. Az Egyházban „Krisztus misztikus testének” tagjai vagyunk, és az „egyházunk feje” a Mester: „Mindent lába alá vetett (Krisztusnak) és az egész Egyháznak fejévé tette őt” (Ef. 1,22). Jól jegyezd meg: Egyházunk Feje a Mester, tehát aki az Egyházban él, az **tagként** éli az **élő Szeretet** életét!

1. Ebben a „karámban” élünk... Karámnak mondom most, mert **keretre** gondolok.

a) Az Egyház **élő szervezet**, amelynek alapítója a Mester. Olvasd csak: „Te Péter vagy. Erre a sziklára építem Egyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta” (Mt 16,18). Ezért mondja a Mester: „Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16).

b) Az Egyház **vezető szervezet**, amelynek hivatása a Mesterhez segítség. – A Mester ezt tanítja: „Éppen így mennyei Atyátok sem akarja, hogy csak egy is elvesszen e kicsinyek közül” (Mt 18,14). – A Mester ezt ígéri: „Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20). Biztosak lehetünk tehát, hogy a Mester segítette Egyházban biztos otthont találunk.

2. De továbbá azt is mondhatjuk: a Fej védelme alatt vitézkedünk.

Most már elhagyom a „karám” fogalmát és az „élő test” hasonlatára térek át. – Mi tehát az Egyház?

a) **Krisztus misztikus teste**. Az apostol hirdeti mondván: „Ti Krisztusteste vagytok s egyenként tagjai” (1Kor. 12,27).

b) Ennek feje – az égi **Mester**. Idézd vissza az imént hallott apostoli csengőigét: „Mindent lába alá vetett és az egész Egyháznak fejévé tette őt” (Ef. 1,22)...

c) Ennek a „testnek” élő tagja tehát **minden egyes ember**. Egyetemes a megváltás. „Nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten ereje az mindenhívőnek, elsősorban a zsidónak, aztán a pogánynak üdvösségére” (Róm. 1,16). – Egyetemes az Istenhez tartozás: „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

Bef.: Így nézve az Egyházat, azonnal reádöbbenünk erre az igazságra: ez az Egyház küldetett, hogy a **Krisztus misztikus testének tagjaivá** alakítsa az egész emberiséget. Így: hallja, veszi az isteni igét és örömmel hirdeti: az Úr van veletek!

2. beszéd: Tanítva tanít az Úr Egyháza

Bev.: Milyen módon hozza lelkünkbe az Urat a Mester Egyháza? Megindul a mesteri parancssal: „Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek” (Mt 28,19). – Jól tudja az Egyház, hogy tanítási munkájában vele van a Mester: „Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16). – Lássuk csak a mostani beszédben: hogyan érez és hogyan tevékenykedik az egész emberiség életében a tanító Egyház?

1. Isteni az ige; ez az alaphite.

Az Egyház úgy érez, hogy a tanítás nem emberi bölcsesség eredője, hanem isteni kinyilatkoztatás közlése.

a) Jézustól vette az életigazságokat. – Maga a Mester parancsolta nekik, a tanítványoknak ezt a feladatot, ahogyan idéztük az evangélistától (Mt 28,19). – Maga a Mester ígérte, hogy a Szentlélek juttatja eszükbe a tanított igét: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevében küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26). – Maga a Mester jelezte, hogy az Egyház tanítása az Ő tanítása, – amint ezt a beszédünk elején idéztük (Lk 10,16).

b) Jézus erejével értékesítette a tanításokat. Ez pedig annyit jelent, hogy az isteni ígét nemcsak tanított igazságként hirdette, hanem a Mester kegyelmi erejével **életté** alakította. – Jól tudta és ismerte a Mester ígét: „Nem mindaz, aki azt mondja nekem: Uram, Uram! – jut be a mennyek országába. Csak (az jut be a mennyek országába), aki mennyei Atyám akaratát teljesíti” (Mt 7,21). – Ezért arra törekedett és törekszik, hogy minden ember lelkét hassa át ez az igazság: „Megakarsz győződni, te oktan ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” (Jak.2,20).

2. Emberi a közvetített csendítés: ez a valóság.

Természetes, hogy – emberekre bízván- emberi a végrehajtás módja.

a) Péter és utódai, az apostolutódokkal együtt az **ige tisztaságának őrei**. Nekik szólt a parancs; ők tehát a hivatásos tanítók. – Mi itt a lényeg? Igetisztaságáról van szó! **Ezt** kell megőrizni és ezért mondja a Mester: „Simon, Simon, a sátnak kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát. Én azonban imádkoztam érted, hogy meg ne fogyatkozzék a hited, hogy te egykor megtérve megerősítsd testvéreidet” (Lk 22,31-32) és: „...Ha azokra sem hallgat, mondd meg az egyházközségnek. Ha pedig a közönségre sem hallgat, vedd úgy, mintha pogány volna vagy vámos” (Mt 18,17). – A hirdetők **emberi, személyes** bűnözéséről is lehet szó... A történelem tanítja a krisztusi tantól való **elszakadást**. És az eretnokségek? Ezek **harcok**, de nem az **Egyház** elhajlása. Sőt!!

b) A **„tanuló Egyház”** pedig az igék befogadója és életté teremtője. Lényeges tartalma ez: hallgat az emberiség; egyedek, népek és emberiségegyeteme Krisztus szavára figyel... (Még az ellenségek is azt „figyelik”...).

Hogy a hallottak alapján magasabb rendű életet éljen az egyetemesség. Ezért fordul feléje a pogányság lelke is (Tagore, Gandhi stb. keresve keresi: éli-e a szép evangéliumi életet a kereszténység serege??).

Bef.: Gondolj befejezésül a **hangszórókra!** Irányító hatalmasság az eredőjük, tán recsegő hangotadásuk... A Mester hangja szól, és az emberi hangszórók a továbbítók. De az emberiség legyen felfigyelő és **élettal rezonáló!!**

3. beszéd: Lelkünkbe száll az ég Ura

Bev.: Az egész emberiség történelme azt mutatja, hogy vagy **közelebb** akart férközni az „istenekhez”, vagy leereszkedést kérő imák, áldozatok után **találkozni akart** az „istenekkel”. Innen magyarázható az antropomorf istenképek sora! (Sőt: az újkori spiritizmus, „christian science”, „theosophia” stb. stb.). – De kérdezzük csak: mi itt az igazi valóság?

1. Lelkünkbe száll az Úr az életutat fénybevonó igével...

Tehát az első közeledés – az Ige közeledése. – De hogyan értelmezendő?

a) **Ontológiailag** száll hozzánk az Isten Igéje. „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt...” (Jn 1,1) és: „Miatán többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2). – Emberré lévén közöttünk él: „Az Ige testté lett és közöttünk la-

kott” (Jn 1,14). – Emberként élvén értünk élt. (Olvasd el János 17. fejezetét:Krisztus főpapi imája)! – Isten Fiaként örökké élvén hazavár: „Aki szeret engem,megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). – Ezek **tárgyi** valóságok és így **tárgyi** lélekbeszállások.

b) **Igazságok hangzásában** száll hozzánk az Úr igéje. Ámde, ami **valóságos** hozzánk érkezés, az tanító igék **igazságaiként** is bele ivakodik lelkünkbe. – Ezek hirdetése az Egyház hivatása (Lásd: Mt 28,19). – Ezek hirdetése az Egyház hivatása – ez igaz-, de életpéldává nemesítéssel együttesen! – Ezek elfogadása pedig az emberi lélek isteniesedése: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12).

2. Lelkünkbe száll az Úr az életet kibontó égi kegyelemmel. Itt már közvetlen és a **személyes** életkapcsolat felvételéről van szó. – Hogyan érintkezik tehát velünk az égi Atya?

a) A pogányok elképzeléseivel „antropomorfi” az egész „istentan”. És részleteiben? Emberies tulajdonok hordozói az istenek, akik együtt élnek, sőt vétkeznek is az emberekkel is. Ilyen „kapcsolat”: emberi szülemény, emberi képzelet szüleménye...

b) Krisztus Egyháza vette Mesterétől. A Mester tanítása szerint az „Isten lélekbeszállása” ilyen **életállomásokon** megy át: egek felé fordul az Istent keresőlélek. Ez: a vágyakozások vágyakozása: „Amint kívánczik a szarvas a forrásvizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem! (Zsolt. 41,2). – Bűneitől megtisztul a lélek. Ez az Istent várás **teljes előkészülete**. Erre is áll a Mesterrészéről: „Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy megszüntessem a törvényt vagy a prófétákat. Nem azért jöttem, hogy megszüntessem, hanem, hogy tökéletessé tegyem” (Mt 5,17). – Végül a Szentlélek templomává leszünk. Ez a betetőzés. „Nem tudjátok, hogy Isten templomai vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). Ez a legtöbb a földön.

Bef.: Záró igazság pedig ez: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig én bennem, és én tibennetek” (Jn 14,20). Leszállt és leszáll tehát az Úr, csak arra figyelj, hogy észleld közelségét és fogadd be vendégként való jelentkezését. „Nézd, az ajtóban állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek és vele étkezem, ő meg velem” (Jel. 3,20).

4. beszéd: Kegyelmevel „újjászül” az ég Ura

Bev.: Az Ige a földre szállt, az Ige a földi ember életében csendült és az isteni szeretet túlradása a természetfeletti kegyelem kiárasztásával **átalakítja** az embert. – Az Ige „befogadása” ezt eredményezi: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). Az ige „meghallgatása” ezt eredményezi: „Aki titeket hallgat, engem hallgat...” (Lk 10,16) – mondá a Mester. A kegyelem újjászülő ereje pedig ezt eredményezi: „Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,14). – De hogyan megy végbe e boldogító átalakulás?

1. Felfigyel a Mesterre a „föld embere”.

Hogyan lehetne művészi képben elgondolni az embert? Nem úgy, hogy csak a föld felé fordulva – habzsol, hanem úgy, hogy az egek felé tárulva – várakozik...

a) Az egész történelem – adventet, várást hirdet. Vágyat mutat az emberiség egyeteme... Ezt fejezi ki Izaiás mondván: „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat; nyílják meg a föld és teremje a szabadítót, és legyen egyszersmind igazságosság” (Iz. 45,8). Vigasz-erőt közölt az isteni próféta nép. Ezt fejezi ki a sok-sok jövendölés (Olvasd ismételve is a B/rész egyes szövegeit!)...

b) Az egyes ember is adventi várást tár elénk. Mindenki érzi, hogy nem elég önmagának és még inkább érzi, hogy nem elég a lélekszárnyalás lendületében. – Várja az égi fényt. Látni akarja az „igazi élet képét”... Bírni akarja a „meglátott életvalóságot”... Várja az égi erőt. A felszállás nagy erők eredménye (Lásd: rakéták, műholdak száguldó indítóerejét!)... A léleknek, a **vég nélküli** szellemi lénynek a **Végtelenhez** való emelkedése különös isteni erőt igényel. Igaz a Mester szava: „Hiszen nélkülem semmit sem tehetek” (Jn 15,5).

2. És ha felfigyelve veszi az égi Atya erejét? Akkor: **istenivé nemesedik a „lélek embere”.**

És a váró mivé leszzen? Röviden: olyan emberré, amelyről az Írás így szól: „De eljön az óra, sőt már itt is van, amikor az igazi imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát. Az Atya ilyen imádkokat kíván. Lélek az Isten: akik imádják, lélekben és igazságban kell imádniuk” (Jn 4,23-24). – De melyik ember tudja ezt megvalósítani?

a) Aki maga **lelkivé** leszzen. Röviden, akiknek élete ezen feladattal megvalósítja az Úrnak ezt az igéjét: „Bizony, bizony mondom neked: ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn

3,3).

b) Aki maga **istenivé** lesz. Röviden, akinek élete ezen épül: „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt a szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). És így akinek élete ilyen lesz: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természetreszeiseivé legyetek és elmeneküljete a romlottság elől, mely a bűnös kívánság által uralkodik a világon” (2Pét. 1,4).

c) Aki maga a **Szentlélek háza** lesz. Röviden, akire áll ez az isteni kinyilatkoztatás: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek? (1Kor. 3,16). És akinek élete ezt a valóságot tükrözi: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Így megy végbe a Mester áldásaként lelkünk újjászületése, azaz az **emberi élet isteniesítése**. Földön történik és égi életben tökéletesedik.

5. beszéd: Belső sugallatával vezet az ég Ura

Bev.: Ha lelkünkbe száll az Isten, akkor nem lehet néma az Ő jelenléte. Csak hallva halljuk az Isten szavát!... Vizsgáljuk csak: hogyan szól bennünk az Úr szava?

1. Cseng lelkünkben a Szentlélek szava.

Ez pedig az Isten szava. Igazsága ezen a szent tételen alapul: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26). Majd ezen az apostoli tételen valósul: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). – Ez a jelenlét teszi érzékelhetővé, hogy mindenkor és minden tekintetben „szuggerálja” lelkünk helyes útirányát az ég Ura. – De hol érzékelem?

a) Belső megrezdüléseimben. – Lelkiismeret szavában is. Figyeld csak: mindig szól hozzád...

b) Jó, vagy elrettentő példa feltáruló **látásában**. Figyeld csak: mindig elédbe tárul, naponta... Belső elfordulás (bűn!), vagy odafordulás (erényes élet) észlelésében. Figyeld csak: magadon és másokon...

c) Belső örömeik érzésében. Itt már egyenesen a jó élet örömeinek fellobbanására gondolok. Ezek Isten küldöttjei, hogy az Isten jelenlétének örömeit előfutazzák.

2. De csak a birtoklás örömét adja a Szentlélek jelenléte? Többet ad és többet tesz: **lelki tevékenységre sarkall a kegyelem ereje**.

Az Úr Lelke azért száll lelkembe, hogy emelkedő tevékenységre sarkalljon. Ez a **sarkalló erő** pedig többféle.

a) Alapja az a titokzatos **isteni szó**, amely a lélekben csendül. Ezért mondja a Mester a pásztorról szóló példabeszédben: „Annak kinyit az ör és a juhok megismerik hangját. Nevükön szólítja juhait és kivezeti őket. Miután kieresztette (saját) juhait, megindul előttük, és a juhok követik őt, mert ismerik hangját” (Jn 10,3-4).

b) Fokozó ereje az az **isteni eledel**, amely felfelé emelkedő életre lendít... Erről mondja a Mester: „Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, bennem marad, és én őbenne” (Jn 6,55-56).

c) És tökéletes értéke az az **„isteni természet”**, amely egyenesen isteni életre szorít... Eredményéről így szól a Mester: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig én bennem és én tibennetek” (Jn 14,20). – Ennek földi alapzengése az az élet, amelyet így jellemez az apostol: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Az „isteni sugallat” nem szorítható le tehát **egyszerűen szavak hallására**. Az Isten az örök Tett. Tehát **tettekben át** is szól az Úr és így az „isteni tettek” az ember életét indító **„tevékeny sugallatok”**.

b/ Az egész életet irányító Szeretben...

Ennek tárgya: az **egész emberiség** irányítása.

6. beszéd: Felgyullad – az Isten fénye

Bev.: A kereszténység elterjedésének értékét abban kell látni, amit Szt. János így fejez ki: „Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága” (Jn 1,4). – Sajnos az az igazság: „A világosság a söté-

tétségben világít, de a sötétség nem fogta föl” (Jn 1,5). – De az is vigasztaló, hogy „**lucemferens**” lett az Úr Egyháza, amely hivatásává tette ennek az „isteni fénynek” egyetemes fellobbanását. – Hogyan kell ezt értelmeznünk?

1. „Csillag támad Jákobból...”

Ez a szöveg isteni jövendölő kinyilatkoztatás: „...Csillag támad Jákobból és királyi pálca kél fel Izraelből...” (4Móz. 24,17). Ennek jövendő birtokosai az Isten országának népei. – És ha részletezni próbálnók a tételt, akkor hogyan tárulna elénk az igazság?

a) Előttünk angyali fényességben árad ki az „Isten csillagának Fénye”. – Mi az Írás szövegét így olvassuk: „Azon a vidéken pásztorok tanyáztak kinn a szabadban és éjszaka őrizték a nyáját. Egyszerre csak ott állt előttük az Úrangyala és az Úr dicsősége beragyogta őket” (Lk 2,8-9). – Mi a „csillag fénye mellett” az „élet Csillagához” húzódva ezt mondjuk: „Mi hiszük és tudjuk, hogy te vagy Isten Szentje” (Jn 6,69).

b) Pogány testvéreink – csillag nyomán haladnak... Olvasd csak az Írásszavát: „Amikor Jézus a júdeai Betlehemben megszületett, Heródes királynapjaiban bölcsek jöttek napkeletről Jeruzsálembe és érdeklődtek: „Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk neki” (Mt 2,1-2). – Azért, mert a pogányok is az „Isten csillagát” lesték és várták...

c) Egyházunk „lumen Christi” dalával járja az életutat. Ezzel a köszöntéssel lép be a tüzszentelés után a szent láng fellobbantotta fényével a sötétített templomba... Ezzel az „isteni Fénnyel” világítja az életutunkat: „Én vagyok az út, igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak én általam” (Jn 14,6).

2. De csak „égi Fény” marad-e az ember lelkében az „Isten fénye”? Az igazi valóság ez: „**csillag-lelket**” nevel az emberből...

Sohasem felejthető igazság a következő: a „**csillagfény**” azért mutat utat, hogy **odataláljunk** az igazi Útmutatóhoz. – De kiknek „Útmutatója” a Mester?

a) Szól a Mester – égi fényt szórva – a „választott népnek”. Erről a hivatásáról először így szól az Üdvözítő: „Küldetésem csak Izrael házának elveszett juhaihoz szól” (Mt 15,24). – Majd később így tágitja üdvözítő munkáját: „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16). – És így teljesíti **egész isteni küldetését**: „Világosságul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,32).

b) De szól a Mester – égi fényt szórva – a pogány testvéreknek, amint most olvastuk. Ezért segíti a pogányokat is. Ezért lát látomást az apostol fejedelem, megírván az Újszövetségben (Ap.Csel. 11,4-7 és Ap.Csel. 11,11-18)... Ezért jár térítő utat a „nemzetek apostola”. Bejárja három úton a nagyvilágot – a spanyolhatárokig...

Bef.: Sohase felejtse: az Egyház „**lucemferens**”, fényszóró és így az **egész emberiséget** Krisztushoz vezető és Krisztus szerint élővé nevelő. – Ennek a munkának eredménye: a „csillagfényű emberek” gyülekezete.

7. beszéd: Felgyullad – a megváltás fénye

Bev.: Az emberiség életét belső és külső küzdelem jelzi. A Darwin féle „struggle for life” testi és lelki értelemben értelmezendő. Gondolj csak a pogány filozófia és élet-, emberérték-tanára (kasztok, felebarát és ellenség, úr és szegény, páriák stb. stb.) – Mit tanít rólunk a Mester?

1. „Isteninek” tanít a Mester.

Az Ő tanításának kettős csengésű alaphangja van. Mégpedig: **Isten felé** ezt mondja: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen...” (Jn 1,12) és **ember felé** pedig ezt tanítja: „Ti ne hívassátok magatokat rabbinak, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok” (Mt 23,8). – És a tanítás hogyan áll elénk?

a) Erre tanít az ember eredete. – Személyes Szeretet az ember eredete. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az életleheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). Isten képét hordozza lényegileg az ember. „Meg is teremtette az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette...” (1Móz. 1,27).

b) Erre tanít az ember fejlődési iránya. – Égi erővel indulunk. **Mindnyájan** Isten képei lehetünk, annak kidolgozásán fáradozunk! Égi erővel gyámolítottatunk. Ezért mondja a Mester! „Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz” (Jn 15,5).

c) Erre tanít a kibontakozás útja és módja. Mindezek **egyetemes** törvények! – Lehetünk a „törvény hűségesei”! Követvén ezt az igazságot: „Mert a parancs szövétnek, a tanítás világosság, s a fegyelem feddése az életre vezető út”(Péld. 6,23). – De lehetünk a „lélek szárnyalói”, követvén Szt. Pál szavait: „Élek ugyan, de már nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). – Hol van ezzel szemben a pogány tanítás? (Próbáld a buddhizmust, mohamedanizmust stb. kissé analizálni!). – Igazság ez: az élet boldogító fénye – Krisztus fényes tana.

2. „Isteninek” tudja magát az ember.

Itt már nem a **tanítás elvi igazsága** feletti öröme kell gondolni, hanem a **valóra váltás** gyönyörűségét kell magasztalni. – Reá kell találni a mesteri tan nyomán alakuló életmódra. Mégpedig a **helyes önevelés** és **mások nevelése** tekintetében.

a) Az **isteni életet** tényleg alakítja magában az ember. – Talán természetes jóság vonalán indul (Lásd: a pogány népek „nemeseinek” életét)... „Amikor a pogány a törvény hiányában önmagának törvénye, a természet szavára teszi meg a törvényben foglaltakat. Ezzel igazolja, hogy a törvény követelménye szívébe van írva, amiről lelkiismerete tanúskodik és önítélete is, mely hol vádolja, hol fölmenti” (Róm. 2,14-15). – Majd a kegyelmi élet erejével dolgozik. „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt.

Többet fáradtam mindnyájunknál, igaz ugyan, hogy nem én, hanem Isten kegyelme velem” (1Kor. 15,10).

b) Ennek nevelésére és általánosítására tör az igazi ember. Érvényesül ez a családi és munkaterület körében. Esetleg irodalmi, művészeti, politikai munkakörben... De érvényesülhet az Egyházat nagyon jellemző missziós munkában (ismertetendők!). Ennek alapja is az **isteni élet** terjesztésének áhítózsája. Lényeg: a szellemi sötétséget váltja fel a fényesség. „Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága” (Jn 1,4).

Bef.: Az emberiség **öntudata** és **önfelértékelése** az emberi kultúra alapja!! – Ha csak azt mondjuk az emberről, hogy **testben** az élő állatvilág eredeztetje (Darwin), akkor csak testi fejlődéstani megállapítást teszünk. Ha azonban a **szellemiségnek** isteni eredetét tagadjuk, akkor az anyag uralma alatt nyögő **senkik** vagyunk!!

8. beszéd: Felgyullad – a Szeretet fénye

Bev.: Most, a **megváltás örvendetes hallása után** kérdezhetnők: miképpen lép lelkem elé a megváltás isteni műve? Hallottam – valóságát, értékelni akarnám – égi ajándékát. – A most következő három megvilágítás így feleljen reá: **égi fény** és **égi kegyelem az égnek hozzám ereszkedése**. – A **fény** kutatásában azt kérdezzük: milyen lélekfényt ad nekünk a megváltás ténye?...

1. Első felelet így szól: Szerető Atyánk az Isten.

Ez a tétel tulajdonképpen lélekfény, amely az egész életre kiható és átalakító **meqlátást** biztosít.

a) „Rettegett valaki” – a pogányok „istene”. Gondoljunk csak Zeust, Jupitert, vagy az egész „vad népek” bálványképeit. Retteg tőlük az ember, mert villámaival sújt az „istenek serege”...

b) Félelmetes Úr – a zsidók „Isten-fogalma” is. Gondoljunk csak arra, hogy az Isten – Úr; mégpedig olyan nagy Úr, hogy nevének kiejtése halál büntetéssel járt. – De itt már arra is kell gondolni, hogy a kinyilatkoztatás a szerető, a megbocsátó és kegyes Isten képét is vetíti.

c) Szerető Atya vonásait tükrözi a Mester rajzolta „Isten arca”. Jézus tanítása szerint szerető **Atya** az Isten. – Mindennapi imánkat is így kezdeti: „Mi Atyánk...” (Mt 6,9). – A benne hívőkről azt tanítja: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen...” (Jn 1,12). – Az örök életben élőkről ezt hirdeti: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbenem és én tibennetek” (Jn 14,20).

2. Szeretett fia az ember.

De ha „Atya” az Isten, akkor „fia” az ember. Ismételten megerősítjük tudásunkat Szt. János idézetéről is (Jn 1,12). Figyeld csak, hogy milyen nyomatékosan és milyen alaposan állítja ezt is a Mester.

a) Fiú – a teremtés ténye folytán. Olvasd az Ószövetségen: „Isten az embert földből teremtette, s a maga képére alkotta, és úgy rendelte, hogy ismét azzá változzék. Felruházta őt a magáéhoz hasonló erővel” (Sir. 17,1). Majd tedd hozzá a Mester tanítását, amely az emberi érték igazi beállítását adja: „Hiszen meg sem halhatnak többé, mert hasonlóak az angyalokhoz, és mivel a föltámadás fiai, az Isten fiai” (Lk 20,36).

b) Fiú – a megváltó Szeretet felemelése folytán. Az Ószövetségben felcseng az a hit, hogy hoz-

zánk ereszkedik a szerető Atya, de az Újszövetségben ilyen hangot nyer ez a szeretet: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát oda adta, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen”(Jn 3,16). – Ez pedig az Atya szeretete – a fiúval szemben. Olvasd csak: „Nem a szolgaság lelkét kaptátok ugyanis, hogy ismét félelemben éljete, hanem a fogadott fiúság lelkét kaptátok, melyben azt kiáltjuk: „Abba, Atya! (Róm. 8,15).

c. Fiú – az Isten különleges kegyelmi áradása folytán. Ennek az igazságnak fenséges alakját adja Szt. Pál mondván: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,16-17).

Bef.: Lám! Ez az a **fénygújtás**, amely a betlehemi Csillagnak ragyogásaként vitte a pogány királyokat a betlehemi jászolhoz... Ennek a fénynek lobbanása – az egész emberiség életének helyes útra való irányítása.

9. beszéd: Felgyullad – az ember „lélekmécse”

Bev.: Az emberi lélek mindig úgy értelmezendő, hogy bár **nem igényelheti**, de **befogadhatja** a természetfeletti isteni kegyelmet. És ezt azért kell erősen hangoztatnunk, mert a **lelki tehetségek** (értelem, akarat) a maguk természetes adottságukkal nem foghatják és zárhatják magukba az Istent! – Mit kell tehát tartanunk magunkról? A felelet: **fényesség** is lesz, ez már **kegyelem** áramlásra is utal (Lásd: 8. beszéd bevezetését).

1. Szellemi lelkünk az élő tartály.

A test és lélek egységét élő ember a Megváltó tanítása szerint már a földön „újjászületendő” személy. Ezt a tudatot viszi bele az Egyház az emberiség lelkébe!!

a) A Mester szerint: „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3). Ez mindenkinek kötelessége. Sőt a Mester a módot is jelzi mondván: „Menjete, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek”(Mt 28,19-20). Ezért mondja az apostol: „Öltsétek magatokra az új embert, aki Isten hasonlóságára tiszta igazságban és szentségben alkotott teremtmény”(Ef.4,24).

b) Majd észlelhető, hogy hogyan megy végbe ez az újjászületés. – Van ebben **temetés**. Minden olyan múltat tekintve, amely az Isten törvényei ellenpergett alá. „El a régi kovással, hogy új tésztavá legyetek, amint hogy kovásztalanok is vagytok!” (1Kor. 5,7) és továbbá: „Akiben ezek (testvéri jóindulat, szeretet stb.) hiányoznak, azt vakság veri, mert elfelejtette régi bűneitől való megtisztulását” (2Pét. 1,9). – Van ebben **bocsánat**. Minden olyan bűnt illetőleg, amely Istent sértett és mást nem érintett (ez utóbbi eset ellenkezőjénél ugyanis **jóvátétel** is kell és a sértett **személyes bocsánata!**). Ezért halljuk igen gyakran a Mestertől: „Bízzál fiam! Bocsánatot nyertek bűneid” (Mt 9,2). – Van ebben **kegyelemadás**. És ez lényeg. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

c) Ugyancsak a Mester szerint **életerőt** is kapunk, hogy ezt a természetfeletti életet élhessük! „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). – Ez az örök Kenyér kegyelme. „Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, nem éhez többé” (Jn 6,35). – De ugyancsak ez az állandó szeretetáramlás kegye. Ennek eredője: „Ha aztán elmentem és elkészítettem a helyet, ismét eljövök, és magammal viszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok” (Jn 14,3). – Mindez arra vall: alkalmas „tartály” a lélek a természetfeletti életre!!

2. Tüzet gyújtó „anyag” az égi kegyelem.

De ha alkalmas tartály a lélek, akkor hogyan fogja magába az ég kegyelmét? – **Nem helyrajzi** itt a kérdés; sőt egyenesen **dinamikai** a válasz...

a) Felgyullad a lélekben a szeretet. Az „isteni természet” ajándék: „Így váltotta be nekünk legszébb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek...” (2Pét. 1,4). – Tehát az isteni Szeretet lényegét birtokoljuk. „A remény pedig nem csal meg...” (Róm. 5,5).

b) Földies érzületet kiéget a szeretet. Erre célozhat az apostol, midőn így ír: „Öltsétek föl Isten fegyverzetét, hogy helyt tudjatok állni az ördögcselvéseivel szemben. Nem a vér s a test ellen kell viaskodnunk, hanem a fejedelemségek és hatalmasságok, e sötét világ kormányzói és az égi magasságok gonosz szellemei ellen” (Ef. 6,11-12).

c) Magasságok felé tör a szeretet. Erre célozhat a Mester, amidőn így szól szavaiban: „Aki ismeri és megtartja parancsaimat, az szeret engem. Aki pedig szeret engem, azt Atyám is szeretni fogja. Sze-

retni fogom őt én is és kinyilatkoztatom magamat neki” (Jn 14,21).

d. Istennel egyesül a szeretet. Erről ír az apostol mondván, amit nem győzünk elégszer ismételni: „Élek ugyan, de már nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20); és ennek végkifejlődéséről – ismételten idézve – így beszél a Mester: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek” (Jn 14,20).

Bef.: Gondoljunk csak befejezésül a pogány lelkek világára! Mennyivel sötétebb és szomorúbb az ő drága lelkük. Lám! **Krisztus ereje** ilyen alakítja a keresztyén ember lelkét, amint előadtuk. **Ezt** a lelkületet **egyetemessé tenni** (missziók!) az Egyház egyik legértékesebb feladata.

10. beszéd: Felgyullad – az Istennel egybefonódó szeretet tüze

Bev.: Most már szólhatunk az örök élet zárt kárpitjáról olyan céllal, hogy széthúzzuk azért, hogy beletekintsünk az Isten szentélyének világába. – De ennek a **látása** és **teljes ismerése** nem adatott meg az embernek. Krisztus erről a világról így nyilatkozik: „Az én országom nem e világból való. Ha e világból volna országom, harcra kelnének szolgálaim, hogy a zsidók kezére ne kerüljek. Az én országom azonban nem innen való” (Jn 18,36). Az apostol pedig így értelmezi: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt” (1Kor. 2,9). – Mégis mi lehet az a csodálatos érték, amely a Végtelen Istent a vég nélküli emberrel egybeforrasztja? – Ez a valóság az **Isten lényegének vételével** és az **Isten lényegéből** ember lelkébe **sugárzott szeretettel** magyarázható. – Lássuk, hogy hogyan?

1. A földön is összefonódik Vele...

A függésszerű egybefonódás **ontológiai**, de a személyes ember **dinamikai** kapcsolatot is keres. – Figyelem! Ez azután **isteni kegyelem** vétele! (Lásd: 8. beszéd bevezetését!). – És mi ez?

a) A hódolatos tisztelet és hálás szeretet. Ez lehet még nemesebb, de természetes is. – Azért van az, hogy szerethetjük az Istent mint minden jó hordozóját... Tehát a **nekünk jó** Istent szerethetjük!! (Egocentrizmus).

b) Egész mélységében pedig az „isteni természetből” vett szeretet. Ez csak természetfeletti kegyelmi és ajándékszerű lehet. – Ebbe már belejátszik az a titokzatos égi eredetű szeretet is, amely az **Istent önmagáért** mint Legtökéletesebbet szereti. – Ennek fokai azok, amelyek háttérbe szorítják a földi és egyéni érdeket és mindig előtérbe nyomják magát a Végtelen **Istent**. – Jól jegyezzük meg: Ő a Szeretet (1Jn. 4,8). Mivel a saját természetét közli velünk (2Pét. 1,4), azért tudjuk **ezzel a szeretettel** szeretni Őt magát! – Valóság: a Szeretet közlése a földön is szeretettel fon bennünket Istenhez (Pl. Szt. Ferenc).

2. Az égben egységbe fonódik Vele.

Nem lehetne szebben kezdeni ezt a gondolatot, mint Szt. Pál szövegével: „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet. Törekedjete a szeretetre!” (1Kor. 13,13). Ez a gondolat azt hirdeti: minden elmúlik, de a szeretet soha. – Némiképpen meg is közelíthető ez a gondolat az emberi ész segítségével.

a) Az Isten – az örök Szeretet. Léte és végtelensége egybeforró valóság. Lényege pedig a **Szeretet**, mert hiszen a Végtelen csak a Szeretefogalom körében közelíthető meg (természetesen akkor, ha a Végtelen öntudatos Személy!!!). – Érthető tehát, hogy az örök Szeretet soha meg nem fogyatkozhat.

b) Az ember a Szeretet természetét bírva vég nélküli vonalon éli életét. Szt. János így magyarázza: „Aki szeret, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). Majd ugyancsak Szt. János **tartalmilag** így értelmezi a sokat hangoztatott idézettel: „Azon a napon meg tudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek”(Jn 14,20). – Mindezekből az következik, hogy az ember élete sem fogyatkozó, hanem vég nélküli éltű. Így nyer teljes és boldogító értelmezést és értelmet ez a mesteri ígéret: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25). De jól jegyezd meg: a végtelen Szeretet és vég nélküli szeretet egybefonódó áramlása az örök boldogság alapjelzése.

Bef.: Szinte jelszóként vidd magaddal: a szeretet tüze, lángjának fellobbanása földön induló és égben diadalmaskodó. De azt se felejtse, hogy mindig az Istenanya a lánglobbantó. – Lám! Ilyen módon gondolkodva és ily módon figyelve rádöbbenünk arra, hogy neveli gondolkodóvá és cselekvővé az emberiséget Krisztus!